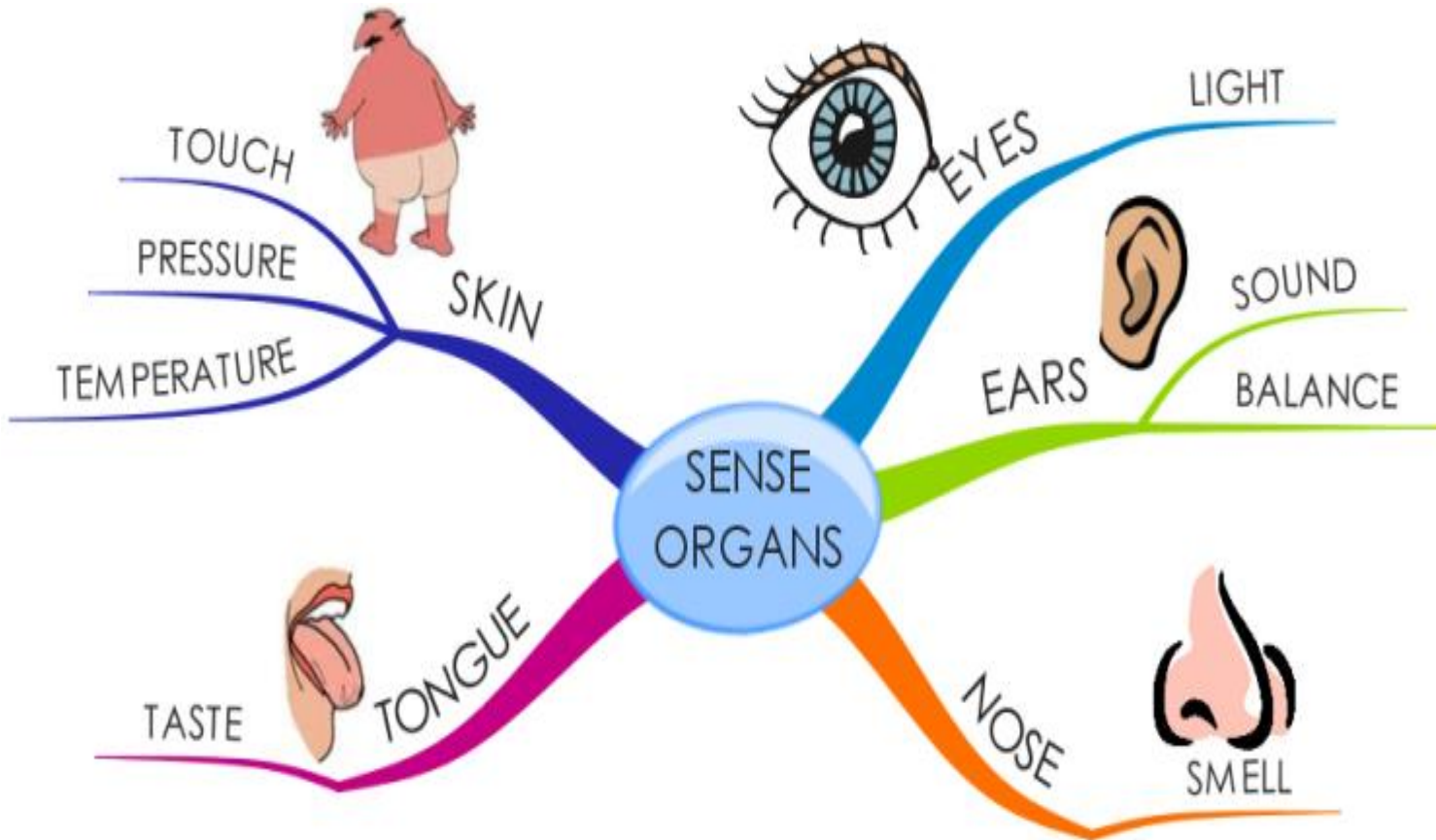

DUYUM VE ALGI

Çevremizdeki cisimleri ve renkleri nasıl ayırt ediyoruz?

◉ Müziğin ritmini nasıl yorumluyor ya da dokunduğumuz şeylerin sıcaklığını, şeklini nasıl anlıyoruz?

◉ Kısaca çevremizi nasıl tanıyoruz?

- Organizmanın iç ve dış çevreden gelen uyarıcıları duyu organı aracılığı ile alıp sinirsel enerji haline dönüştürmesi sürecine **duyum** denir.

Uyarım, uyarıcıların duyu organları tarafından alınmasıyken, **duyum** dış dünyadan başlayıp beyinde sona eren bir süreçtir.

Duyumun Koşulları :

Duyu organlarımız çevredeki tüm uyarıcıları alamaz.

Bir uyarıcının duyum oluşturması için gerekli koşullar şunlardır.

- Ortamda uyarıcı bir kaynak olmalıdır.
- Uyarıcıyı organizmaya iletebilecek uygun bir ortam olmalıdır.
- Duyu organı, sinir sistemi ve beyin uyarıcıyı alabilmek için sağlıklı olmalıdır.
- Uyarıcının şiddeti, duyum eşiği sınırları içerisinde olmalıdır.
-

ALGI.....

.....duyu verilerini örgütleyip yorumlayarak çevremizdeki nesne ve olaylara anlam verme sürecine verilen addır

ALGISAL EŐİKLER

● Mutlak eşik:

Alıcı organlar çok düşük düzeydeki uyarıcı Őiddetine tepkide bulunamazlar.

Bir alıcı organın uyarılabildiği en ufak uyarıcı Őiddetine “*Mutlak EŞik*” denir.

DUYU ORGANLARIMIZIN YAKLAŞIK MUTLAK EŞİK DEĞERLERİ

- ◉ **Görme** Karanlık bir gecede 50'Km'den bir mum ışığı
- ◉ **İşitme** Sessiz bir ortamda 5 metreden bir kol saatinin sesi
- ◉ **Tat alma** Sekiz litrelik bir suda bir çay kaşığı şeker
- ◉ **Koku alma** üç odalı bir evde yayılmış bir damla parfüm
- ◉ **Dokunma** 1 cm yükseklikten yüzüne düşen bir sineğin kanadı

ALGISAL EŞİK

- **Farklılaşma EŞiği** : Bir uyarıcıda fark edilebilen, en küçük Şiddet deđiŐmesidir. Yani, aynı tũrden iki uyarıcıda Şiddet farkının ayırt edildiği ilk noktadır.
- **Örneğin** : İki kırmızı ışığın birbirinden ayırt edilebilmesi iÇin, dalga boylarında belirli bir miktar fark olmalıdır.
- **Örneğin**; Karanlık bir odada yakılan bir kibrit hemen fark edilir ama 200 Wattlık bir ampũlle aydınlatılmıŐ bir odada yanan kibriti fak etmek zordur.

- **Duyusal Uyum** : Duyu organlarının çevredeki uyarıcılara alışkanlık göstererek, onlara tepki vermemesidir.
- Duyusal uyumun gerçekleşmesi için :
- Uyarıcı sürekli olmalıdır.
- Uyarıcının enerji düzeyinde bir değişiklik olmamalıdır.
- **Duyarsızlaşma** : Duygusal yaşamda tekrar tekrar karşılaşılan uyarıcıyı organizmanın belli bir süre sonra duyarsızlaşması.
- **Örneğin**: Annesi tarafından sık sık azarlanan bir çocuk, bir süre sonra annesinin azarlamasına karşı duyarsızlaşabilir.

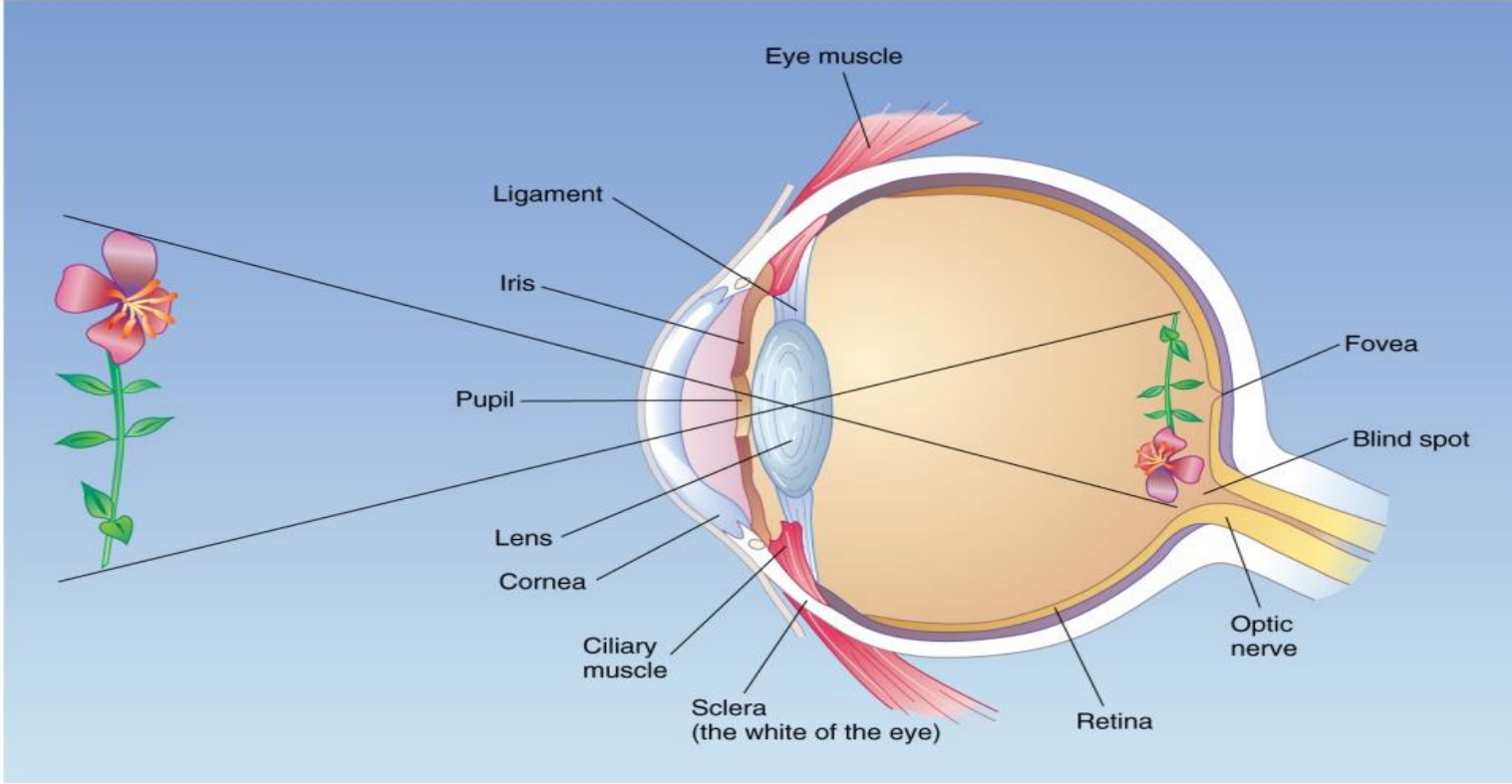
KONU İL İLGİLİ BİRKAÇ İP UCU:

- ◉ Duyularınıza güvenmeyin
- ◉ *Ve Algılarınız sizi yanıltabilir!!*
- ◉ Bir kişi duyularına ve buna bağılı olarak algılarına güvenirse zor durumlara düşebilir.

I. DUYULAR

- *Duyular birincil ve ikincil duyular olmak üzere iki guruba ayrılırlar*
- **Birincil Duyular**
 - **Görme**
 - **İşitme**
- *İkincil Duyular*
 - *Dokunma*
 - *Koklama*
 - *Tatma*

GÖRME DUYUSU:

Göz ışığı toplar ve odaklar.

İris gözün renkli kısmıdır ve kaslardan oluşur, irisin ortasında bulunan gözbebeği, iris kaslarının büzülmesi ya da gevşemesiyle büyüyüp küçülerek göze giren ışık miktarını denetler.

Gözbebeğini geçen ışık göz merceğine (lens) gelir ve göz merceğinden geçerek retina üzerinde toplanır.

GÖRSEL SİSTEM

GÖZ BEBEĞİ VE MERCEK

Göz bebeği; Işığın içerisinde geçtiği, iris üzerinde yer alan açıklıktır.

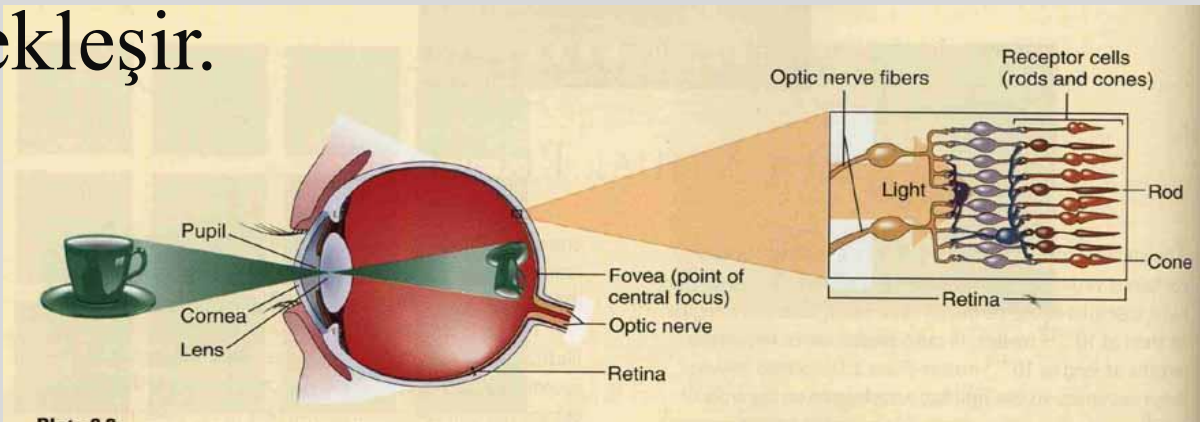
Göz bebeğinden geçen ışık retina üzerinde mercek yardımı ile odaklanır.

GÖRSEL SİSTEM

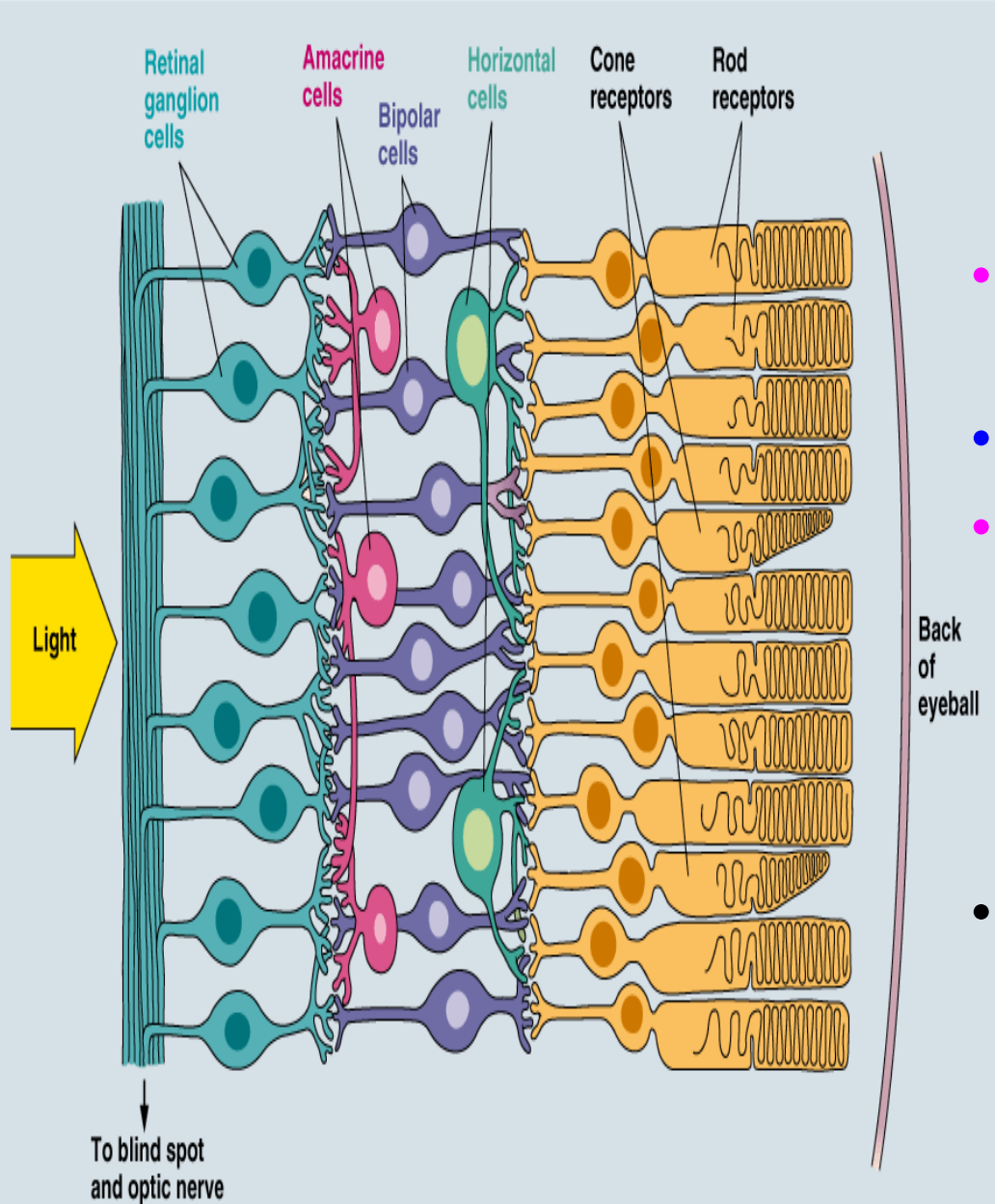
RETİNA

Göz ışığı toplar, odaklar ve beyne doğru yol alan bir sinir sinyali oluşturur.

Işık dalgaları ile alınan dünya bilgisini sinir sinyallerine çevirmektir. Bu olay retinada gerçekleşir.

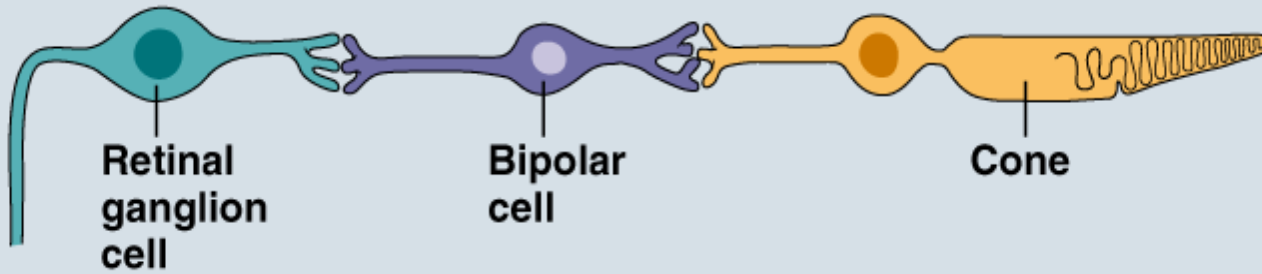
► Cellular Structure of the Mammalian Retina

- Işık enerjisinden nöral tepkilere en temel dönüşüm rodlar ve koniler tarafından gerçekleşir.
- **Rod**; en iyi karanlığa yakın durumda çalışır,
- **Koni**; parlak renkli günler için.
- **Çift kutuplu hücreler**; reseptörden gelen dürtüleri toplayan ve sonuçları gangliyon hücrelere gönderen sinir hücreleri
- Ganliyon hücrelerin aksonları optik sinirleri oluşturur, bu sinirler görsel bilgiyi gözden dışarıya ve beynin arkasına taşırlar.

► Convergence of Cones and Rods

Low Convergence in Cone-Fed Circuits

High Convergence in Rod-Fed Circuits

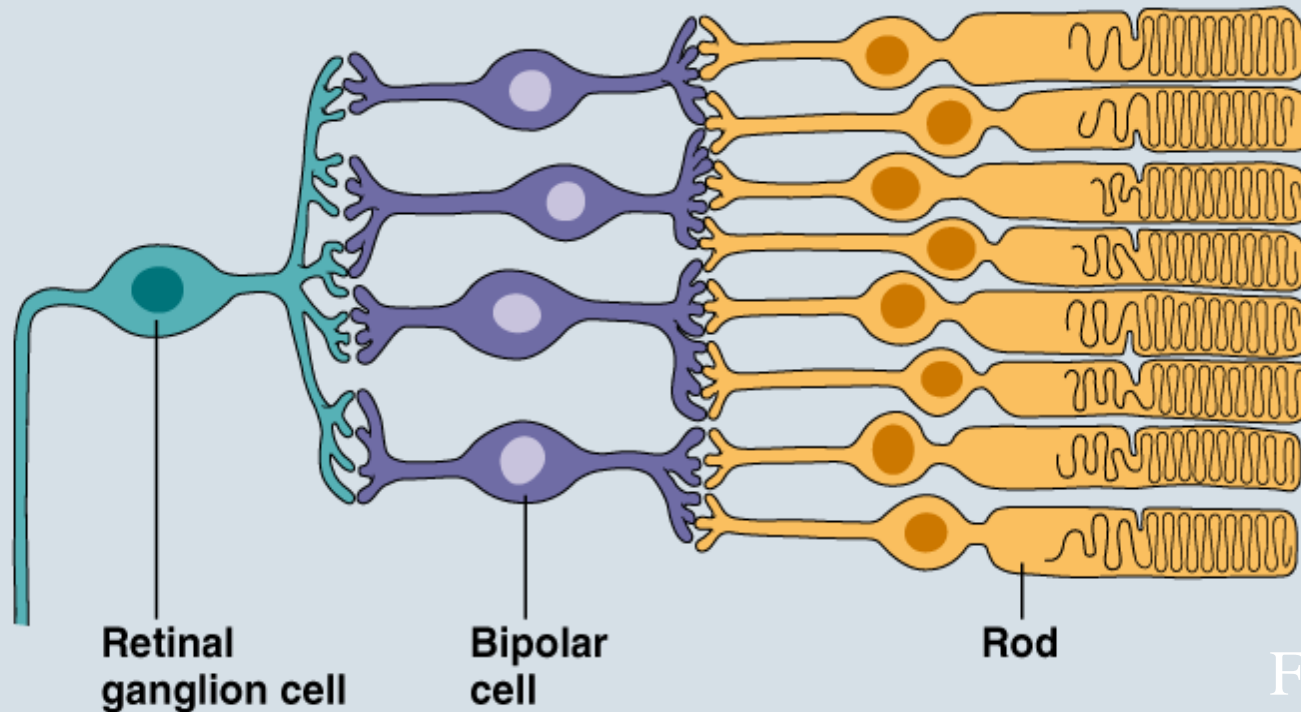
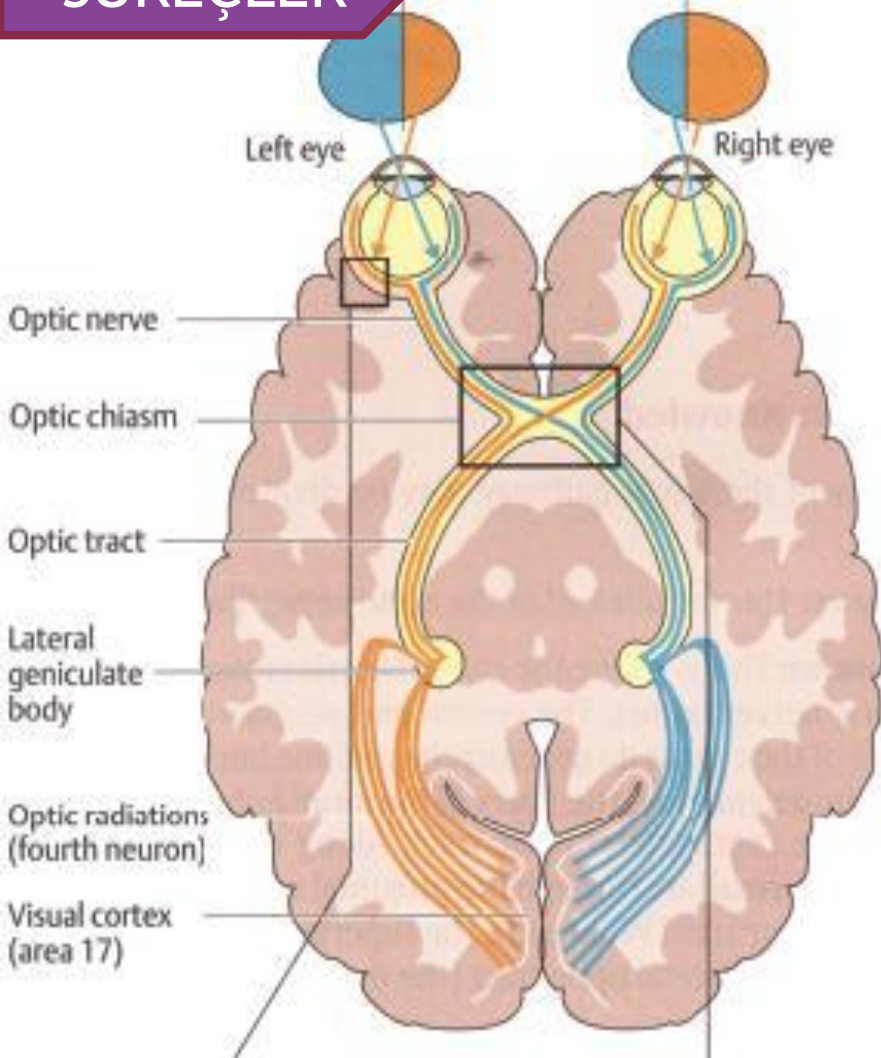

Figure 6.8

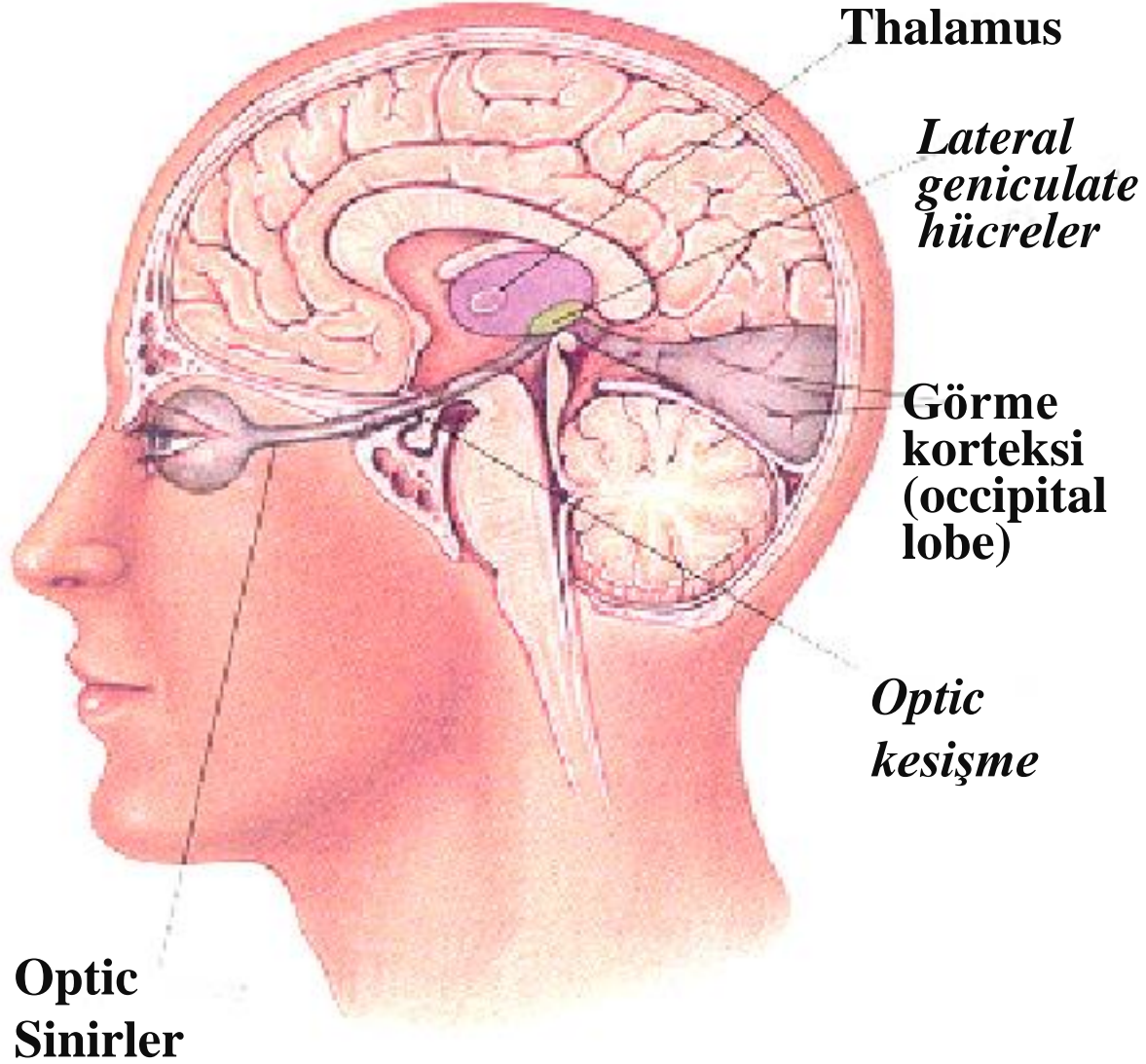
GÖRSEL SİSTEM

BEYİNDEKİ SÜREÇLER

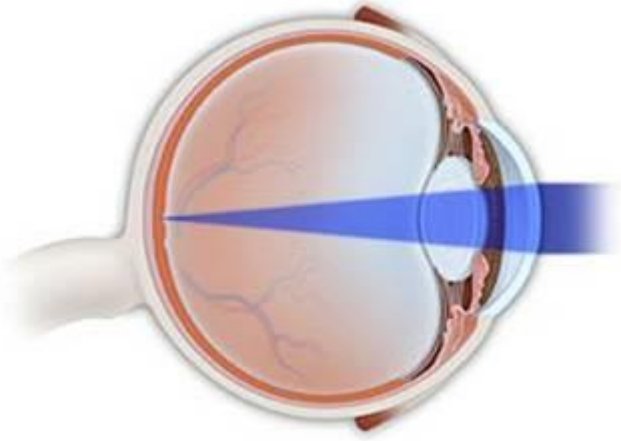
- Son durak görsel korteks beynin oksipital lobunda yer alır.
- Optik kiazma;
- Optik sinir; beyindeki hücrelere bilgileri iletir.

GÖRSEL SİSTEM

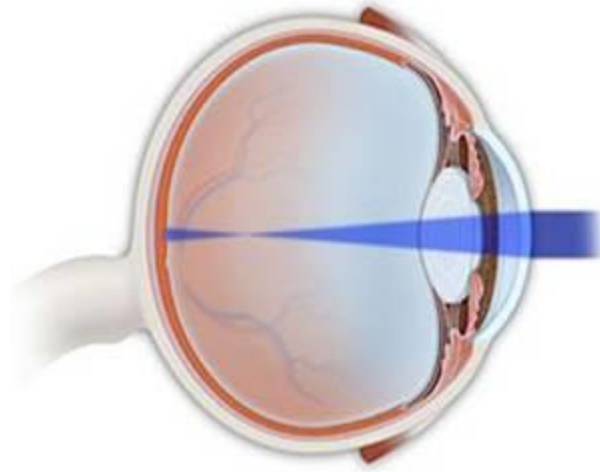

GÖRME İLE İLGİLİ PROBLEMLER

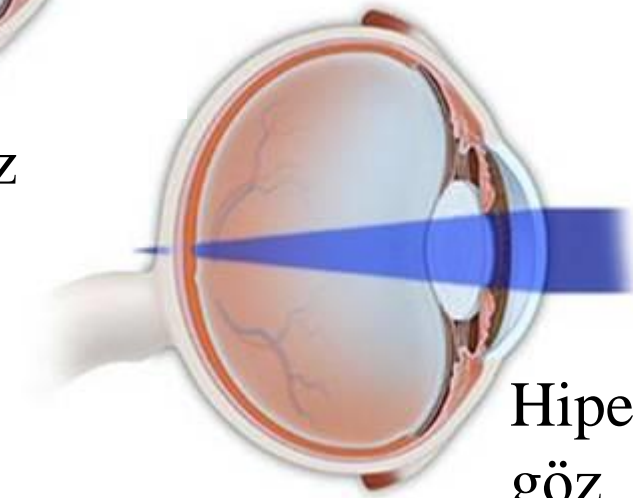
- Göz merceği uzak ve yakın cisimlerin görüntüsünü retina üzerine düşürebilmek için sürekli uyum yapar. Yakındaki cisimlere bakarken mercek kalınlaşır, uzaktaki cisimlere bakarken incelir. Değişik nedenlerden dolayı göz merceği bu yeteneğini kaybedebilir. Bu durumda görme sorunları ortaya çıkar.
- Bunlar;
- 1. Merceğin sürekli kalın durumda kalması: MİYOP olarak bilinen bireyin yakındaki nesnelere çok net görmesine rağmen uzağı görememesi durumudur.
- 2. Merceğin sürekli ince kalması: HİPERMETROP adı verilen bu durumda bireyler yakın mesafeleri net olarak göremezler.
- 3. Göz küresinin tam yuvarlaklığını kaybetmesi: ASTİGMAT adı verilen bu durumdaki bireyler yatay ve dikey düzlemleri tam olarak göremezler.

Normal göz

Miyop göz

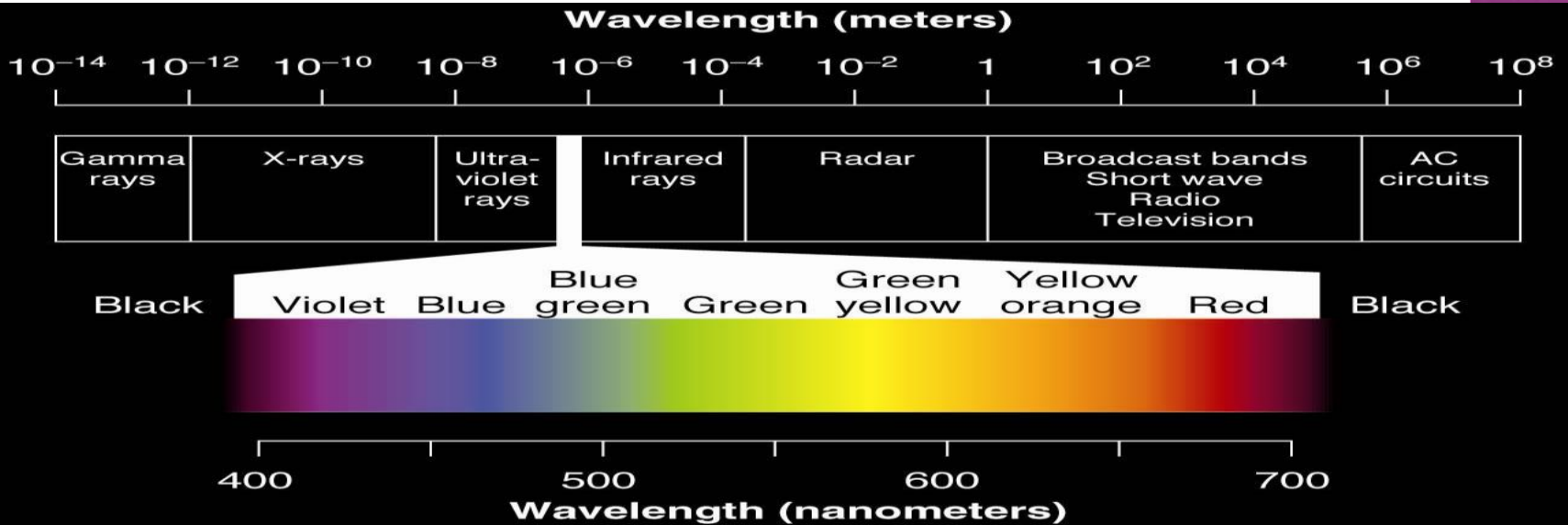
Hipermetrop
göz

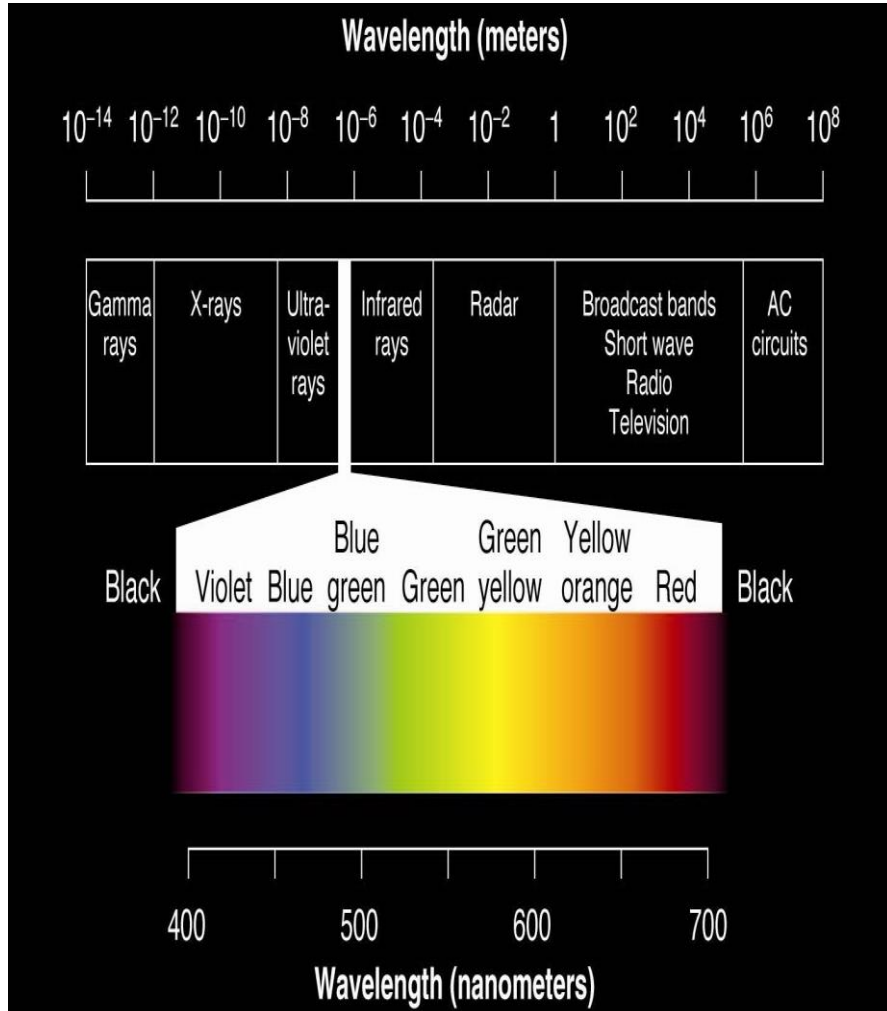
RENKLERİ GÖRMEK;

- Belli fiziksel dalga uzunluklarına sahip ışık huzmeleri belli renklerin deneyimlenmesine neden olurlar.
- Örneğin; düşük uçlarda mor ve mavi,
- Yüksek uçlarda kırmızı ve turuncu.
- Renkler yalnızca duyu sistemimizin dalga uzunluklarını yorumlaması sonucunda var olmaktadır.

ÜÇ TEMEL BOYUTU VARDIR;

- ◉ Renk tonu; bir ışığın rengini yakalayan boyuttur. Kırmızı, mavi....
- ◉ Renk doygunluğu; konsantre renkler en yüksek doygunluğa sahiptir, pastel renkler orta ve gri renkler sıfır doygunluğa sahiptir.
- ◉ Parlaklık; bir rengin şiddetini yakalayan boyuttur. Beyaz en parlak, siyah en az parlaklığa sahip renktir.

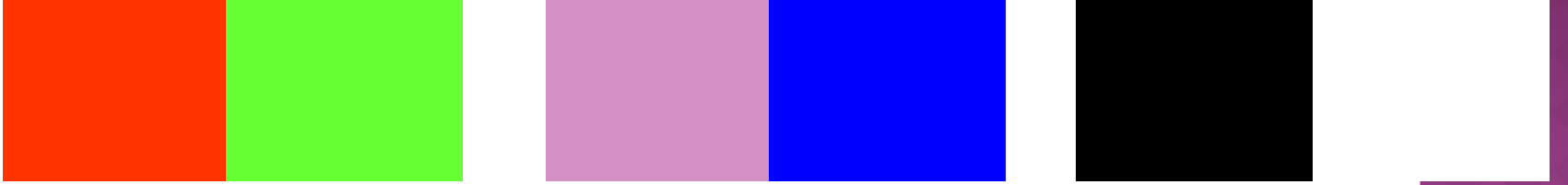

- ◉ Elektromanyetik tayf
- ◉ Görsel sistemimiz yalnızca elektromanyetik tayfta yer alan dalga uzunluklarının bir kısmını algılayabilmektedir.

RENK KÖRLÜĞÜ...

Renk duyusu insanlarda gelişmiş olduğundan birbirinden farklı değişik renkleri görebiliriz.

Renkler genel olarak üç boyutta toplanır. Bunlar;

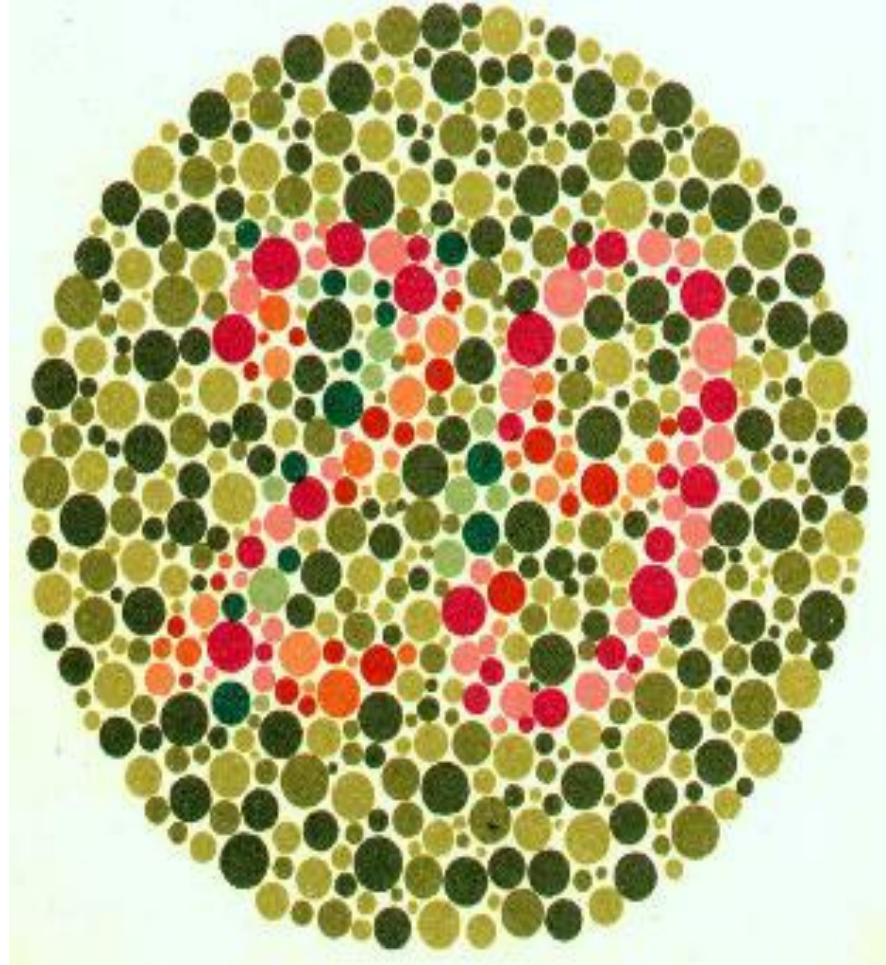
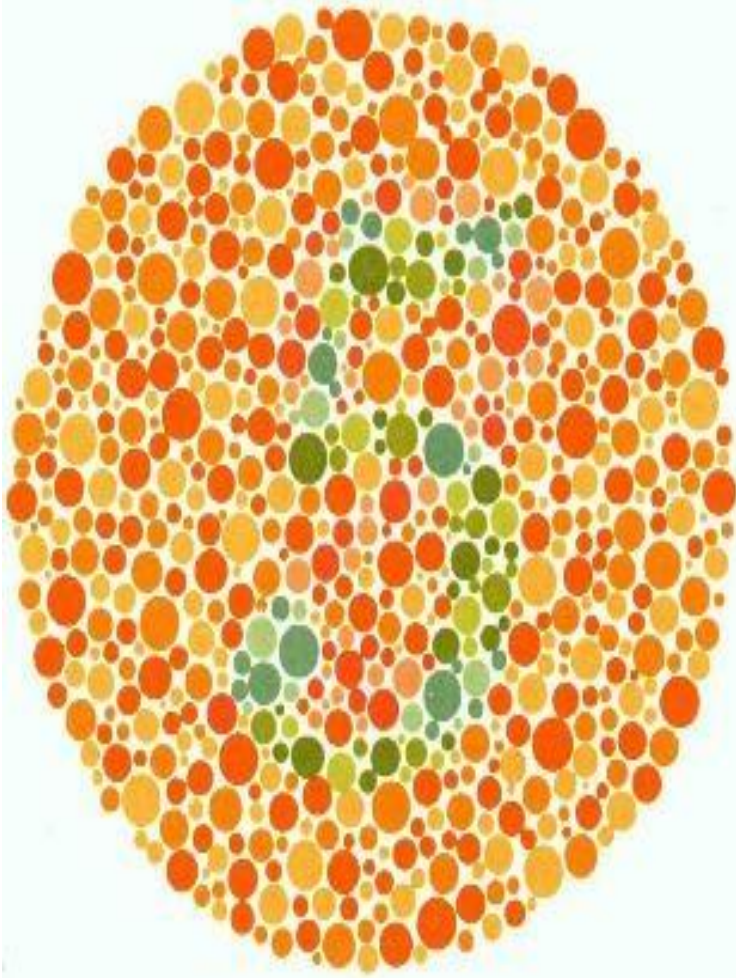
Birey her üç boyuttaki renkleri görebiliyorsa ona ***Trikromatik*** denilir,

iki boyuttaki renkleri görebiliyorsa ***Dikromatik***,

yalnız tek boyuttaki renkleri görebiliyorsa ***monokromatik*** denilir.

- ◉ İnsanların geneli triokromatiktirler.
- ◉ Özellikle erkeklerde rastlanan renk körlüğü bozukluğu bulunan kişilerden bazıları Kırmızı ile yeşili, bazılarıysa mavi ile sarıyı ayırt edemezler.

RENK KÖRLÜĞÜ TESTİ

İşitme

SESİN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ

- ◉ Ellerinizi çırpın.
- ◉ Islık çalın.
- ◉ Kaleminizi masaya vurun.
- ◉ *Bu eylemler neden ses çıkarmaktadır?*

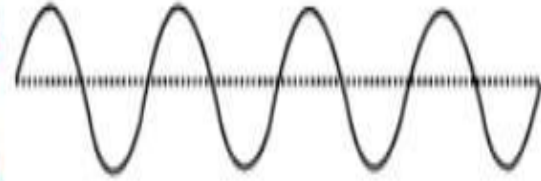

- Nesnelere titremeleri ile ses çıkarmaları sağlanır.
- Titreşim enerjisi ortamdaki iletkenlere yayılır, hava ve titreşen nesne ortamda bulunan molekülleri ileri geri itirmeye başlar.
- Titreşen nesneden dışarıya doğru hareket eden bir sinüs dalgası kombinasyonu görülür.
- Sinüs dalgasında işitmemizi etkileyen iki özellik vardır. *Frekans ve yükseklik.*

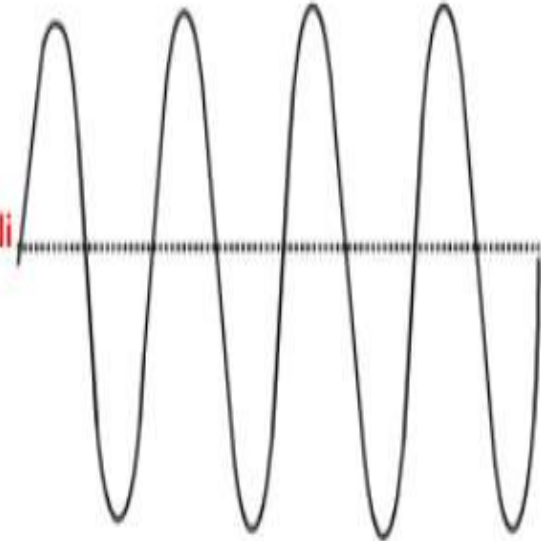
İŞİTMEYİ ETKİLEYEN İKİ ÖZELLİK;

- **Frekans;** dalga'nın belli bir sürede tamamladığı döngü sayısı. Hertz olarak ifade edilir.
- **Yükseklik;** ses dalgasının gücünün fiziksel değeridir. enerji birimi ile ifade edilir.

Düşük Genlikli Ses

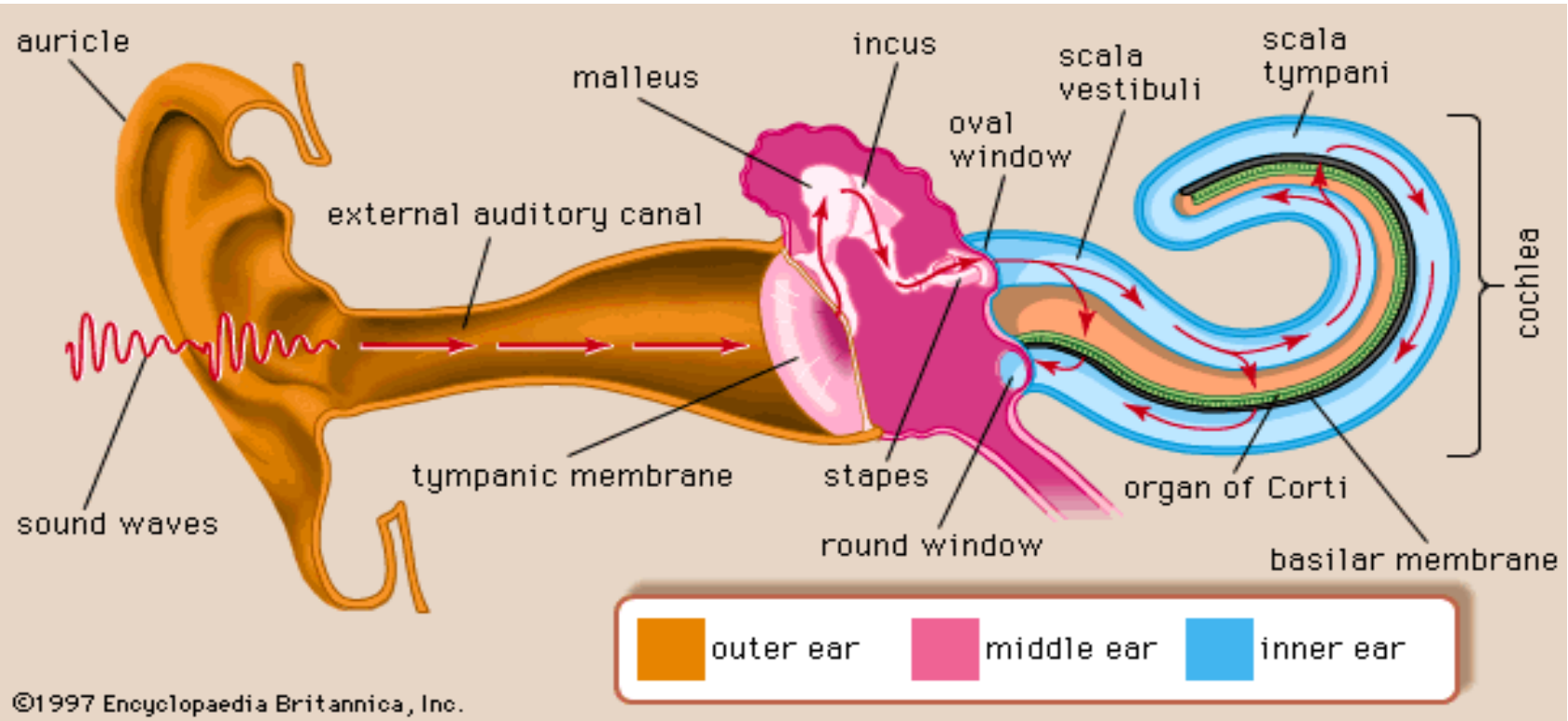
Yüksek Genlikli Ses

İŞİTME DUYUSU

- ◉ İŞİtme duyusu sıkıŐıŐan ve gevŐeyen hava moleküllerinin yarattıŐı ses dalgalarının kulaktaki alıcı hücreleri etkilemesi ile oluşur.
- ◉ İnsan kulaŐı ses dalgalarının hepsini duyma yeteneŐine sahip deŐildir. Kulak yaklaşık 20 ile 20.000 Hz arasındaki sesleri duyabilir

İŞİTMENİN FİZYOLOJİSİ

Ses dalgası

Kulak zarı

Örs çekiç üzengi

Koklea

Baziler membran

İşitme sisteminin reseptör hücreleri

İşitme sinirleri

Ses

SESİN KAYNAĞININ YERİNİ ALGILARIZ?

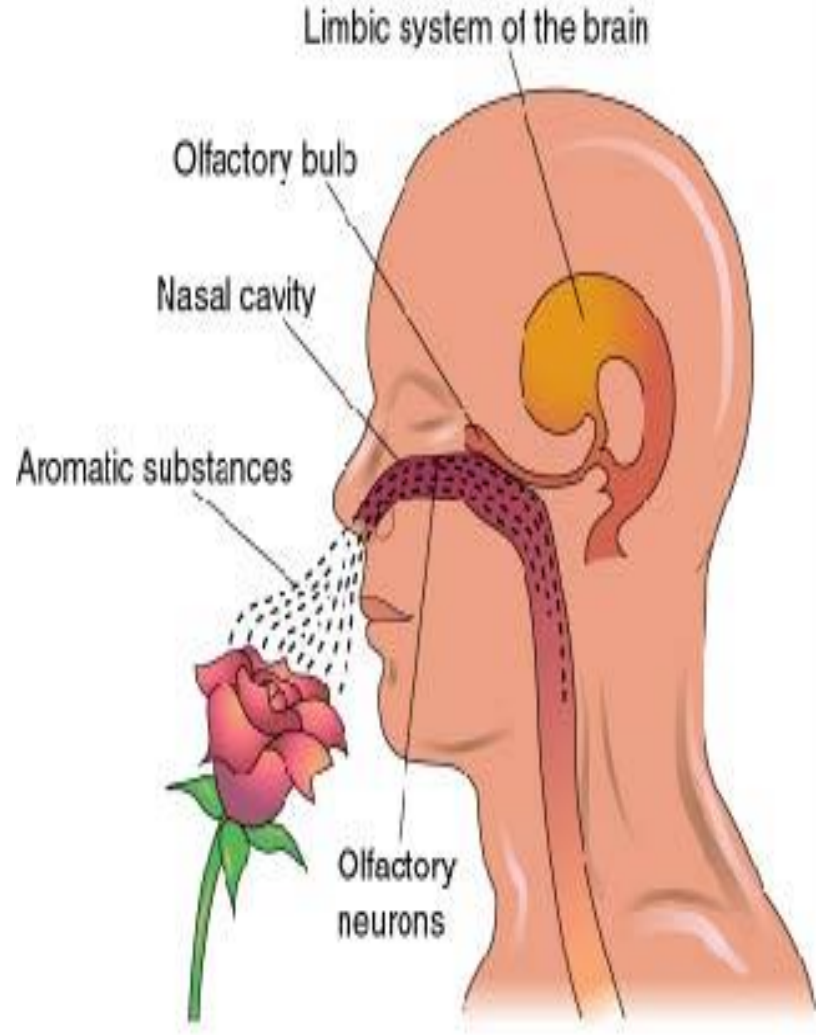
- **Mekanizma 1:** Sesin kaynağının yerini saptamadaki en önemli etken iki kulak arasındaki uzaklıktan kaynaklanan sesin kulaklara ulaşımındaki zaman farkıdır.
- Bu fark 0.00003 saniyelik bir farktır.
- **Mekanizma 2:** sesin ilk ulaştığı kulaktaki şiddet daha yüksek ilkesidir.

SESİN KAYNAĞININ UZAKLIĞINI NASIL ALGILARIZ?

- Sesin yansiyarak ilerleme özelliği, sesin kaynağının uzaklığını algılamamızdaki en önemli etkidir.
- Bir ses ne kadar yankılı olarak kulağımıza ulaşıyorsa, o sesin kaynağı o denli uzak demektir.

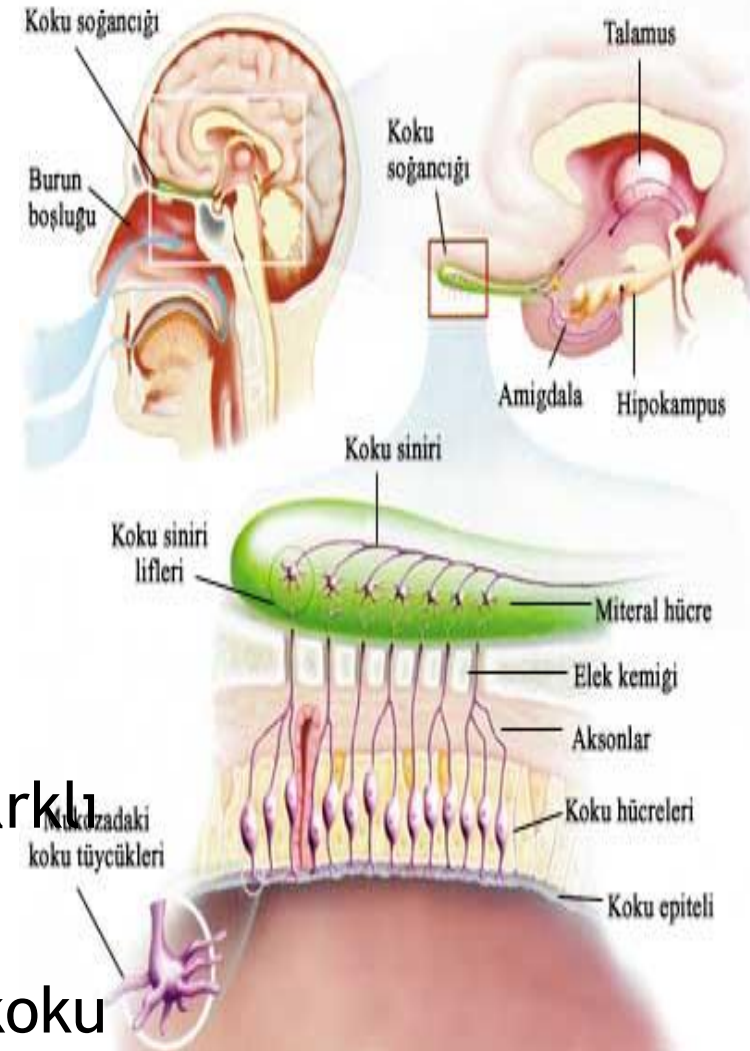
KOKLAMA VE TATMA

- Psikolojide duyum ve algı konusunda bu iki duyum birlikte ele alınır.
- *Bunun en önemli nedeni tat almamızın koku almamıza bağlı olmasındandır.*
- Bu iki duyunun beyindeki işlem yerleri de birbirine çok yakındır.

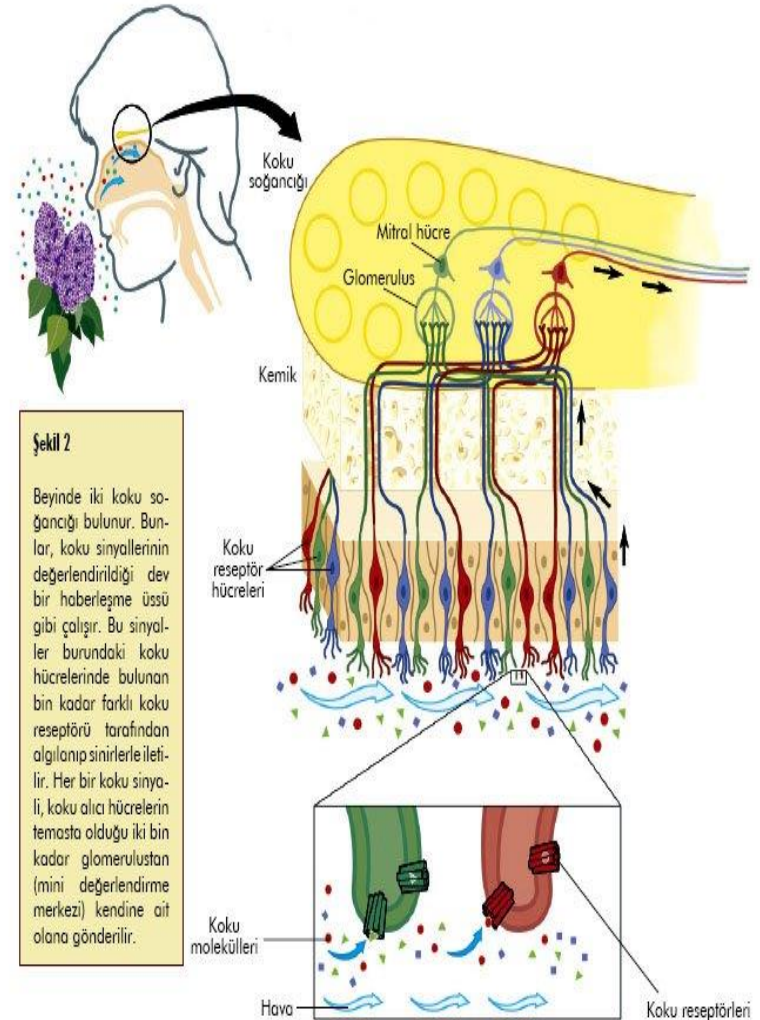
KOKU ALMA DUYUSU NASIL ÇALIŞIR

- Bütün maddeler havaya koku molekülleri salar.
- Koku molekülleri, burun kanalına geldiğinde protein reseptörlerle etkileşime geçer.
- *Sinirlere bağlı alıcı hücreler burun boşluğu içine yayılmış durumdadırlar*
- Yaklaşık 1,000 hücreden her biri farklı kokuları almaya duyarlıdır.
- Harekete geçirilen sinir dürtüleri koku bilgisini burun ampülüne aktarırlar.

KOKU ALMA DUYUSU NASIL ÇALIŞIR

- Burun ampülü reseptörlerin hemen üzerinde ve serebrumun frontol lobun hemen altında yer alır.
- *Hücreler tarafından duyumsanan bu kokular beyne iletilerek algılamının oluşması sağlanır.*
- *İnsan burnu 10.000 kokuyu ayırt edebilme yeteneğine sahiptir.*
- *Kadınlar kokuya erkeklerden daha duyarlıdırlar*

TAT ALMA DUYUSU NASIL ÇALIŞIR?

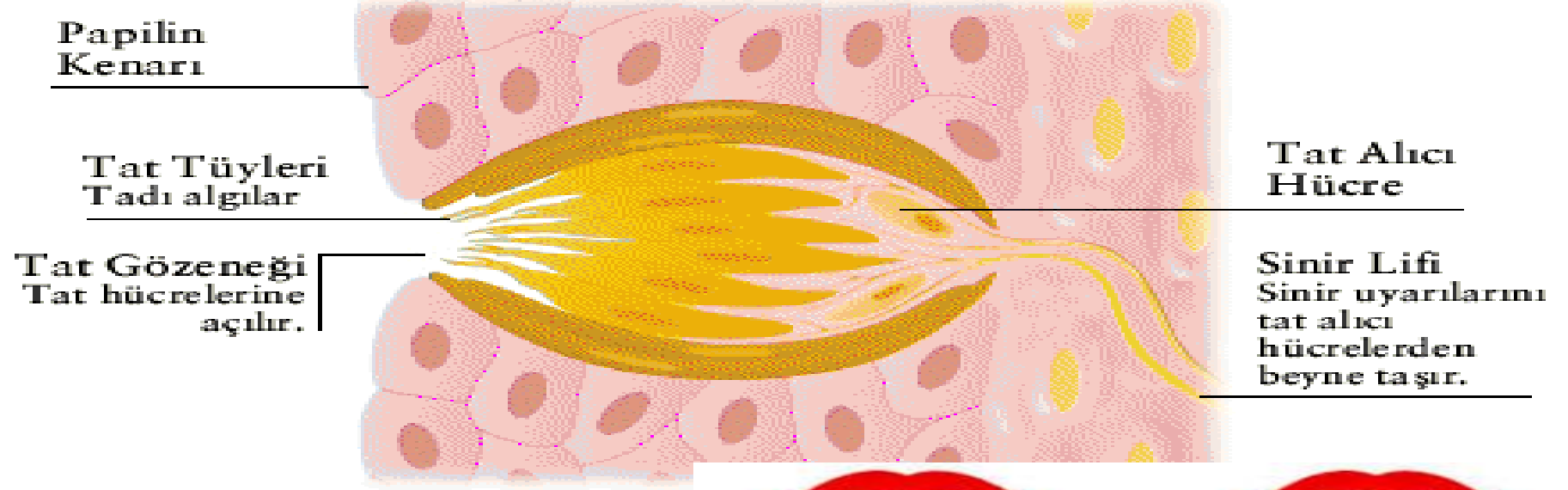
- ◉ Dil yüzeyindeki papiller tat reseptörü içermektedir.
- ◉ Tatlı, ekşi, acı, tuzlu
- ◉ Beyne iletilen bu duyumlar tat duyusunu ortaya çıkarır.

Soğuk algınlığı olan birinin şarap tadımına gitmesini tavsiye etmek neden yanlış olacaktır?

TAT TOMURCUĞU

TAT TOMURCUKLARI farklı tatları algırlarlar. Dilimizde 10,000 tat alma hücresi vardır. Hepsi aynı görünür ama her biri tatlı, tuzlu, ekşi veya acı tatlardan

sadece birine tepki gösterirler. Tat tomurcuklarındaki tat alıcılar bir tatla uyarıldıklarında, uyarılar sinir lifleri boyunca beyne iletilirler ve sonuç olarak besinin tadını algırlarız.

DERİ VE DOKUNMA DUYUSU

DOKUNMA DUYUSU

GÖZLERİMİZİ kapasak da, kulaklarımızı tıkasak da her zaman çevremizle iletişim halinde oluruz. Bunun sebebi, dış dünyayı deri yoluyla hissedebilmemizdir.

Derimiz, alıcı (reseptör) denilen özel sinir hücrelerinden milyonlarcasını kapsar. Bu alıcılar acı, dokunma, basınç, sıcaklık ve tüy hareketleri gibi farklı duyuları sezerler.

Dokunma Alıcısı
Hafif dokunuşları sezer.

Soğuk Alıcı
Soğuk ısıyı algılar.

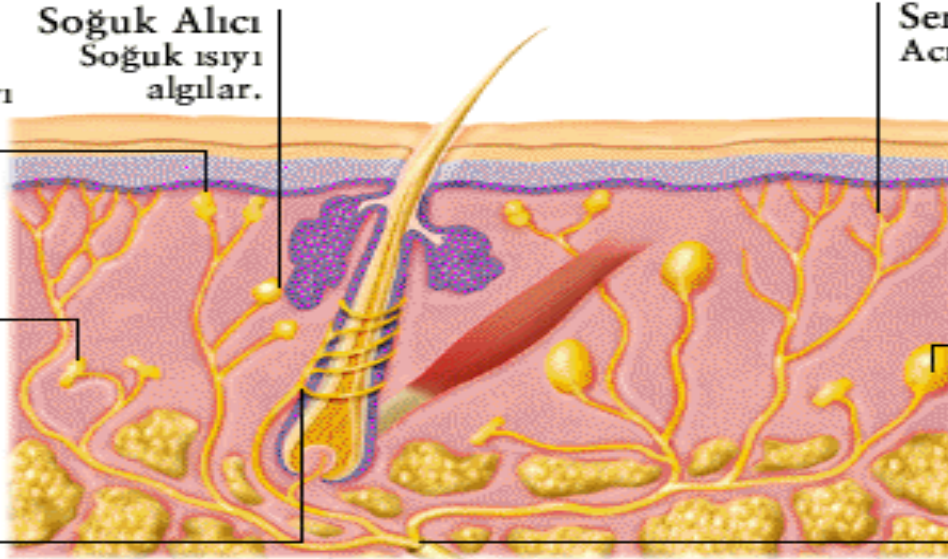
Serbest Sinir Ucu
Acıyı algılar.

Isı Alıcı
Sıcaklığı hisseder.

Basınç Alıcı
Yüksek basıncı hisseder.

Kıl Kökü Siniri
Kılların hareketlerini algılar.

Sinir Lifleri
Sinir uyarılarını alıcılardan beyne taşır.

KILIN HAREKETİ

HAFİF DOKUNMA

BASINÇ

SICAK

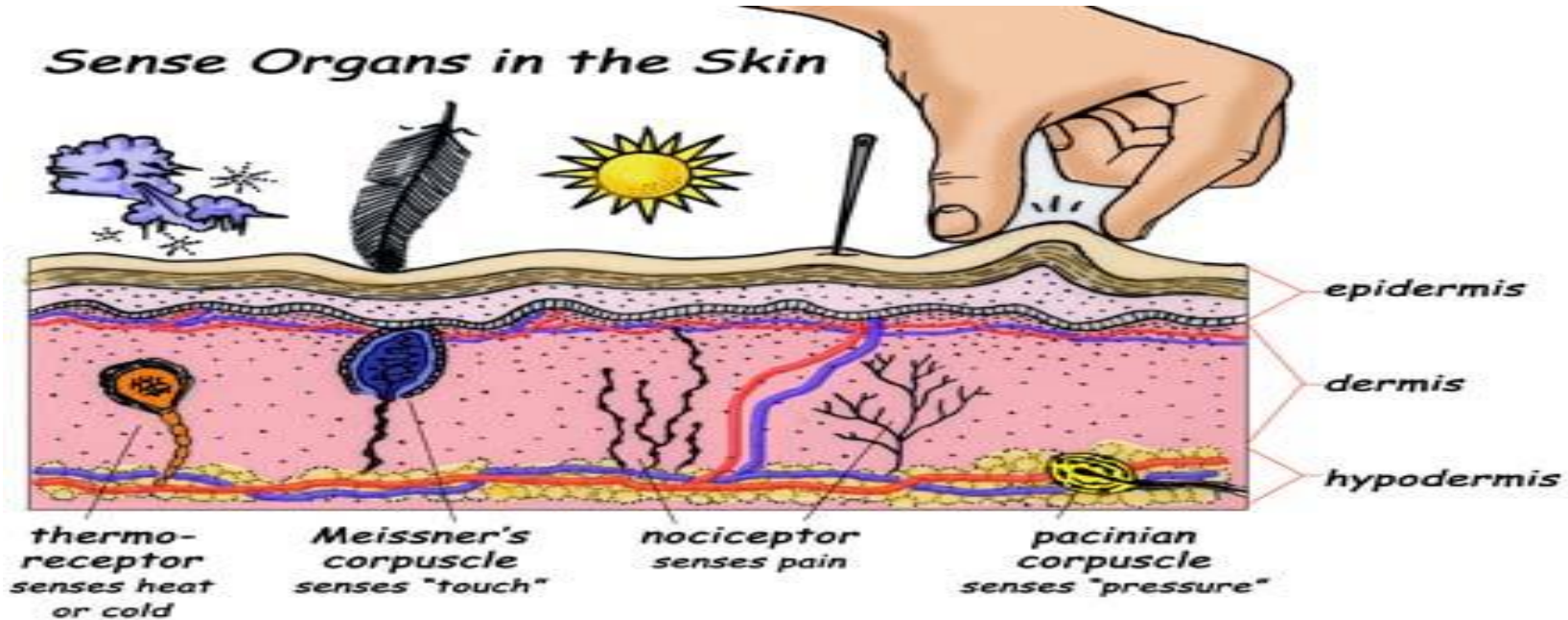

SOĞUK

ACI

- ◉ Derimiz basınç, sıcaklık ve soğukluk duyularını üreten sinir uçları içermektedir.
- ◉ Bu duyulara deri duyusu denir.
- ◉ Derinin duyarlılığı vücut üzerindeki yerine göre büyük ölçüde değişmektedir.

II.ALGI

- Algılama anında beyin, bireyin içinde bulunduğu durumdan beklentilerini, geçmiş yaşantılarını, diğer duyularından gelen başka duyuları, toplumsal ve kültürel etkenleri hesaba katar.
- Gelen duyuları seçme, bazılarını ihmal etme, bazılarını kuvvetlendirme, arada olan boşlukları doldurma ve beklentilere göre anlam verme bu aşamada gerçekleşir.

Dikkat süreçleri

- 1 dakika süreyle etrafınızda daha önce dikkat etmediğiniz şeyleri bulun.
- Dikkat; ulaşılabilir algı bilgisinin bir alt grubu üzerine odaklanmış farkındalık durumudur.

Dikkat süreçleri

- Hedef yönlü seçim; kendi hedefleriniz doğrultusunda dikkatinizi yöneltmek istediğiniz nesnelere hakkında yaptığınız seçimleri yansıtır.

Örn: eğer bir kutu tatlı yemeği düşünüyorsanız, dikkatiniz sadece tatlılara yöneltirsiniz.

Dikkat süreçleri

- Uyarıcı güdümlü yakalama: uyarıcı nesnenin özellikleri otomatik olarak dikkatinizi yakaladığınızda ortaya çıkar.

Örn: kırmızı ışıkta beklerken hayallere daldıysanız ışığın kırmızıdan yeşile dönmesi onun üzerine odaklanmanız bile dikkatinizi çeker.

Algı ile ilgili kavramlar :

- **Algıda Seçicilik** : Organizmanın, çevresinde bulunan çok sayıda uyarıcı nesne, ya da olaydan, bir ya da bir kaçına dikkatini yöneltmesine **algıda seçicilik** denir.
- Algıda seçiciliği etkileyen iç ve dış etkenler vardır.
- **Algıda Seçiciliği Etkileyen Dış Etkenler** : Dış uyarıcıların algıda seçiciliği etkilemesinde bireyin bir rolü yoktur.
- Çünkü birey, kendi dışında olup biten olaylardan etkilenir.

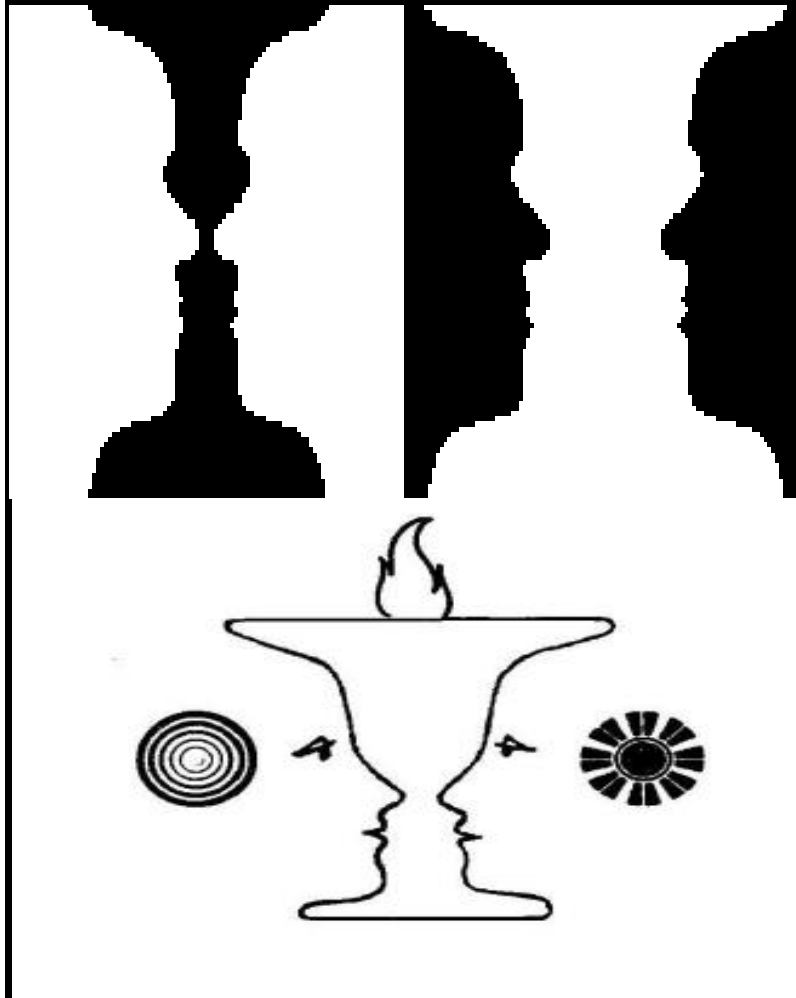
Algıda Seçiciliği Etkileyen Dış Etkenler :

- Uyarıcının şiddeti
- Aşırı zıtlık (Karşıtlık)
- Hareketlilik
- Süreklilik
- Tekrar (Yinelenme)
- Alışılmışın dışındaki uyarıcılar
- Tanışıklık

-
- Algıda Seçiciliği Etkileyen İç Etkenler :
 - Beklenti
 - İlgı
 - Gereksinim
 - İnanç

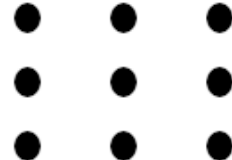
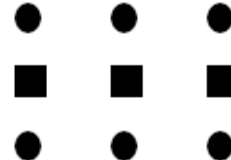

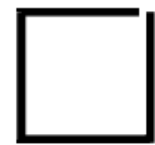
- **Algıda gruplama ilkeleri:**
- Duyumları oluşturan nesne ya da olayların, zihin tarafından bir düzene konulup biçimlendirilmesine algıda örgütleme denir.
-

Algısal gruplama ilkeleri

- **figür-zemin**; algısal gruplamanın ilk adımlarından biri algı süreçlerinizin belli bir kısmını zemin önünde duran bir figür olarak yorumlamasıdır.

- **Algıda Grublama : İç ve dış çevreden gelen uyarıcıların bir bütün olarak algılanmasıdır.**

<p>Proximity</p> <p>(We organize nearby objects together. Thus, you should see columns because the dots in columns are closer than the dots in rows.)</p>	<p>Similarity</p> <p>(We organize together objects that are similar in shape. Thus, you should see rows instead of columns.)</p>
<p>Good Continuation</p> <p>(We organize lines to minimize abrupt changes. Thus, you should see the curved line as one, with a straight diagonal line cutting through it.)</p>	<p>Closure</p> <p>(We organize lines to create whole figures when possible. Thus, you should organize this figure as a square in spite of the gap.)</p>

Algılama ve Algılama Yasaları

Yakınlık Yasası

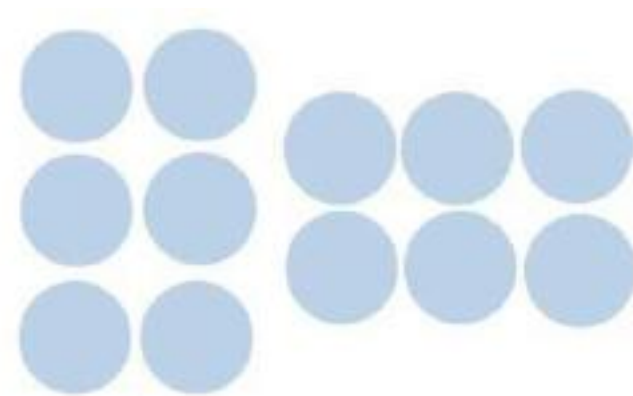
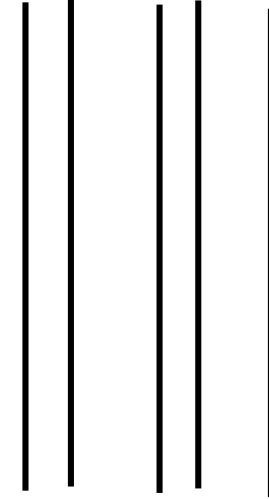
Birbirine yakın olan nesnelere grup olarak algılanır.

2 3 4 5 6 7 8

234 56 78

23 45 678

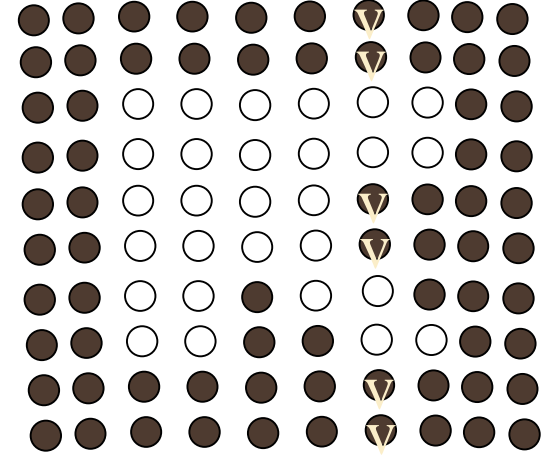
234 567 8

Algılama ve Algılama Yasaları

Benzerlik Yasası

Birbirine benzer birimler bir algısal bütünlük kazanır ve gruplamayı sağlar.

Algılama ve Algılama Yasaları

Tamamlama Yasası

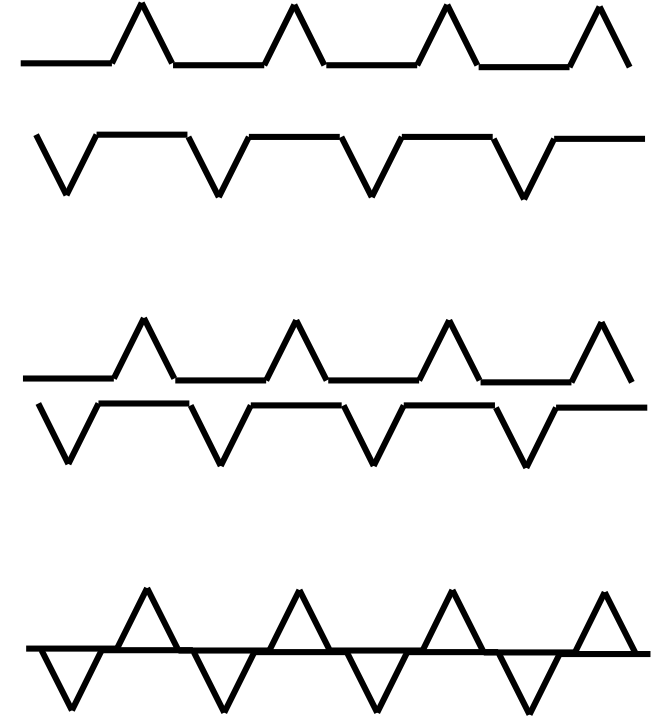
Bir nesnenin tümü görülmese de algılama tam olur. Bize gelen bölük pörçük duyuları biz tamamlarız.

Algılama ve Algılama Yasaları

Devamlılık Yasası

Algısal alanımızda bulunan ve aynı yönde giden birimler birbiriyle ilişkili görünür.

Algıyı Etkileyen Etkenler :

- **Zaman Algısı** : Zaman algıdan ibarettir ve tamamen algılayana bağılı bir kavramdır.
- Zamanın göreceliğini rüyalarımızla açıklayabiliriz. Saatlerce sürdüğünü zannettiğimiz rüyalarımız, aslında birkaç dakika ya da birkaç saniye sürer.

- Zaman bizim yaşadığımız olaylar arasında yaptığımız kıyasa dayalı bir kavramdır.
- Örneğin, bir kişi odaya girer. Sonra yerde duran kalemi görür ve eğilip onu alır. Bundan sonra bu kalemi masaya götürür ve oraya bırakır. Kişi, tüm bu eylemler arasında kıyas yapar. Her biri arasında bir süre geçtiğini düşünür ve böylece zaman algısını elde eder

Zaman algısı

- Örneğin, siz şu anda bu kitabı okuyorsunuz. Varsayalım ki, kitabı okumadan önce mutfakta yemek yiyordunuz. İşte mutfakta yemek yediğiniz "an" ile "şu an" arasında bir süre olduğunu düşünür ve buna "zaman" dersiniz. Gerçekte ise, mutfakta yemek yediğiniz "an" sizin hafızanızdaki bir bilgidir. Ve siz içinde bulunduğunuz "şu an" ile, hafızanızdaki bilgi arasında bir kıyas yapar ve bunu "zaman" olarak nitelendirirsiniz.

Algıyı Etkileyen Etkenler

- **Mekan Algısı :**
Gözleyenin, belirli bir nesnenin yön, büyüklük, biçim, uzaklık gibi özellikleri üzerine duyu organları yoluyla edindiği algıya denir.

- Cezaevinde doğan çocuklar için; kapı, pencere onlar için ne ifade ediyor? Ev nedir?
- okul nedir?
- çocuk parkı nedir?
- Yol nedir?
- Nasıl bir mekan algıları vardır?

Hareket algısı

- Sınıfın diğer tarafında arkadaşınıza doğru yürüdüğünüzü düşünün.
- Arkadaşınız sabit ise arkadaşınızın retinadaki imajı büyüyecektir.
- Bu imajın büyüme hızı size ona ne kadar yaklaştığınıza dair fikir verecektir.

Hareket algısı

- Nesne biçiminde farklılaşma, nesnelerin boşluktaki ilişkilerinde değişiklik, ya da kişi ile çevresi arasında değişme görülmesi halinde hareket algısından söz edilebilir.
- Bu değişiklikler görsel alanda bir yer değiştirme, başka bir şeyin yerini alma olarak gerçekleşir.

Hareket algısı

- **Fi olgusu;** açık hareketin en basit şekli. sırayla yanıp sönen bir veya daha fazla sabit ışığın hareketli tek bir ışık olarak algılandığı hareket yanılısamasıdır.

Derinlik algısı

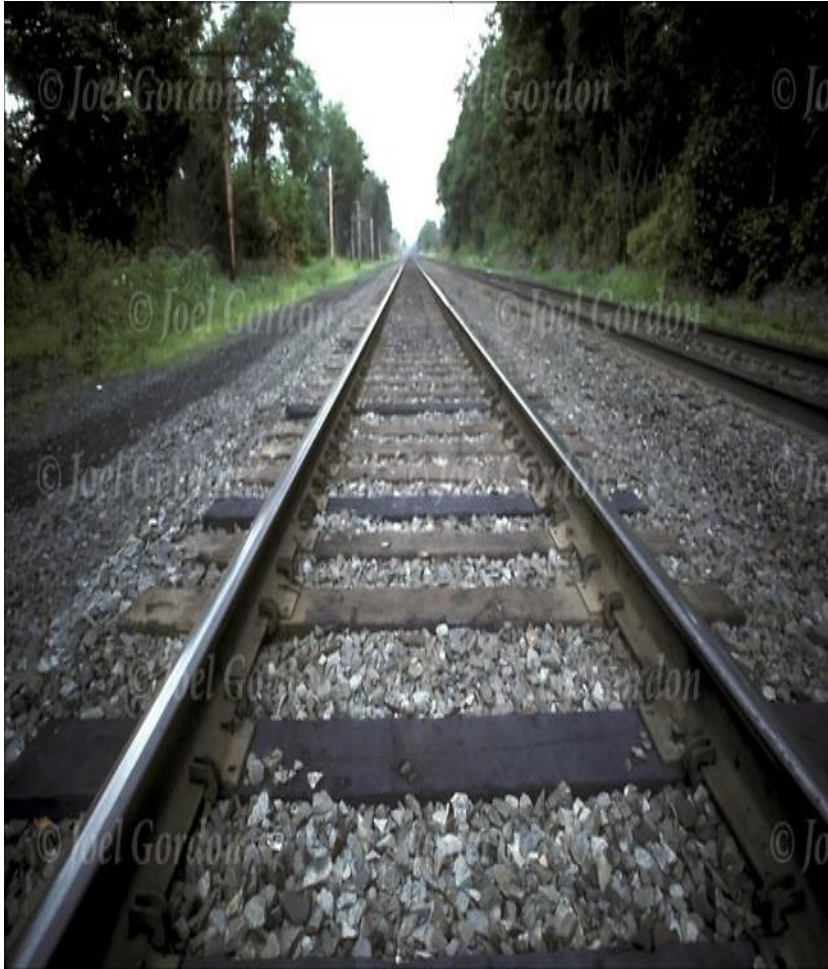
Nesnelerin üç boyutlu olarak algılanmasıdır. Paralel hatların (tren rayları) uzakta birleşiyormuş gibi görünmesi.

Yakında olan nesnelerin açık ve net olarak algılanırken, uzaktaki nesneler ayrıntısız ve puslu algılanır.

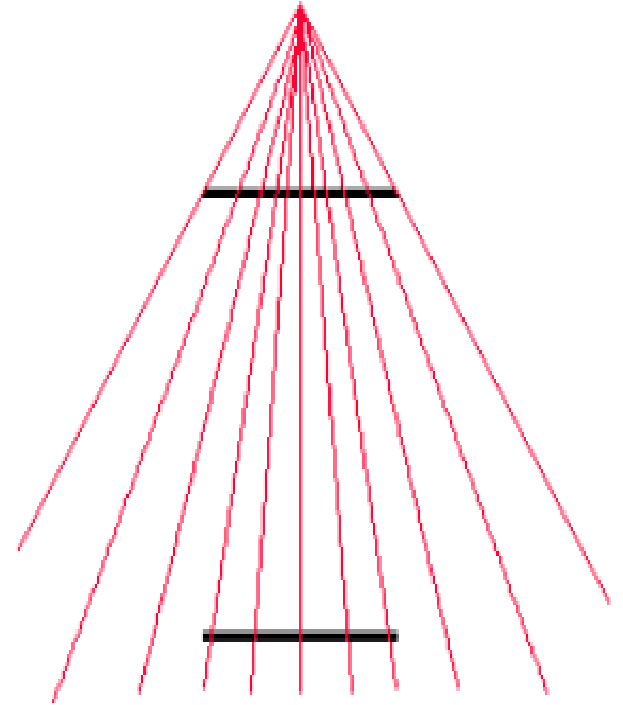
Yakındaki nesnelerin normal, uzaktaki nesnelerin küçük boyda algılanması.

Birbirini kapatan nesnelere tam görünenin daha önde algılanması.

Ponzo ilüzyonu

Which line is longer?

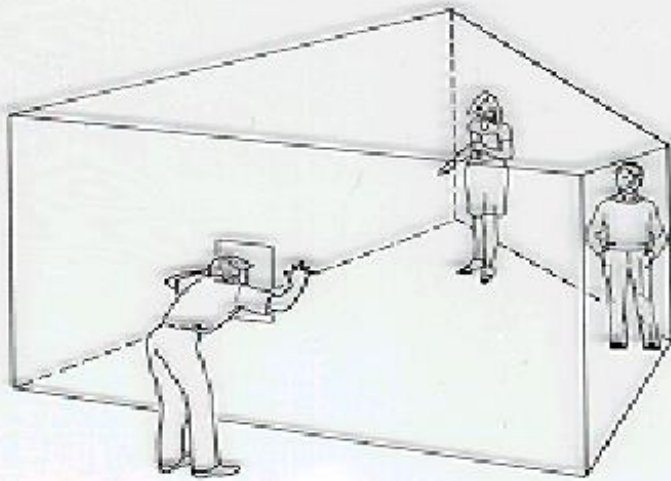

- **Algıda Değişmezlik** : Nesne ya da olayların farklı ortamlarda hep aynıymış gibi algılanmasına algıda değişmezlik denir.
- Algıda değişmezlikte, daha önceden edindiğimiz standartlar etkilidir.
- Bu standartlara göre algılamayı, duyu organlarının doğrudan verileri kadar, daha önceden edinilen yargılar da biçimlendirir. Bu sayede, sürekli değişen dış dünya, hep aynı şekilde algılanmaya devam edilir.
- örneğin havadaki uçağı minicik olarak görsekde normal boyutlarında algılarız.

algıda değişmezlik biçimi

- Boyut değişmezliği; bir nesnenin gerçek boyutunu retina görüntüsündeki değişimlere rağmen doğru şekilde algılayabilmek.

Ames odası: dikdörtgen olmayan yüzeyler ve derinlik ve yükseklikte farklı açılarla inşa edilmiştir. Fakat yalnızca gözlem deliğinden bakıldığında görsel sistemimiz odayı normal bir oda gibi algılar ve oda içerisindeki kişilerin uzunluklarıyla ilgili alışılmadık sonuçlara varır.

algıda değişmezlik biçimi

- Şekil değişmezliği; bir nesnenin gerçek şeklini retina görüntüsündeki değişimlere rağmen doğru şekilde algılayabilmek.
- Örnek; bir madeni para etrafında çevrildiğinde görüntüsü ince bir dikdörtgen halini alana kadar sürekli daralır, fakat her konumda hala dairesel bir para olarak algılanır.

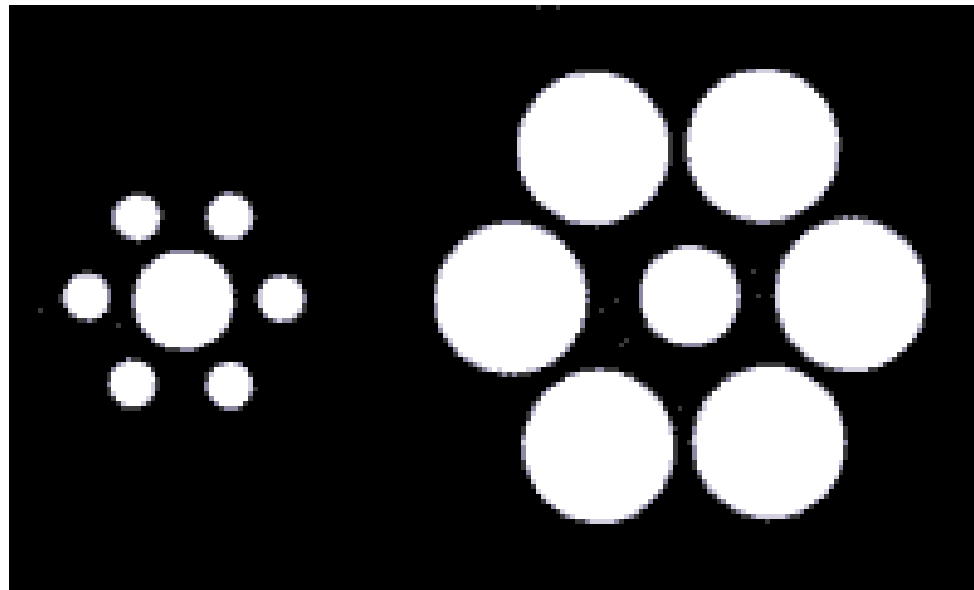
algıda değişmezlik biçimi

- Canlılık değişmezliği; Tanıdık bir nesneyi ışık koşulları ne olursa olsun aynı renkte algılama eğilimine renk değişmezliği denir.

yanılsamalar

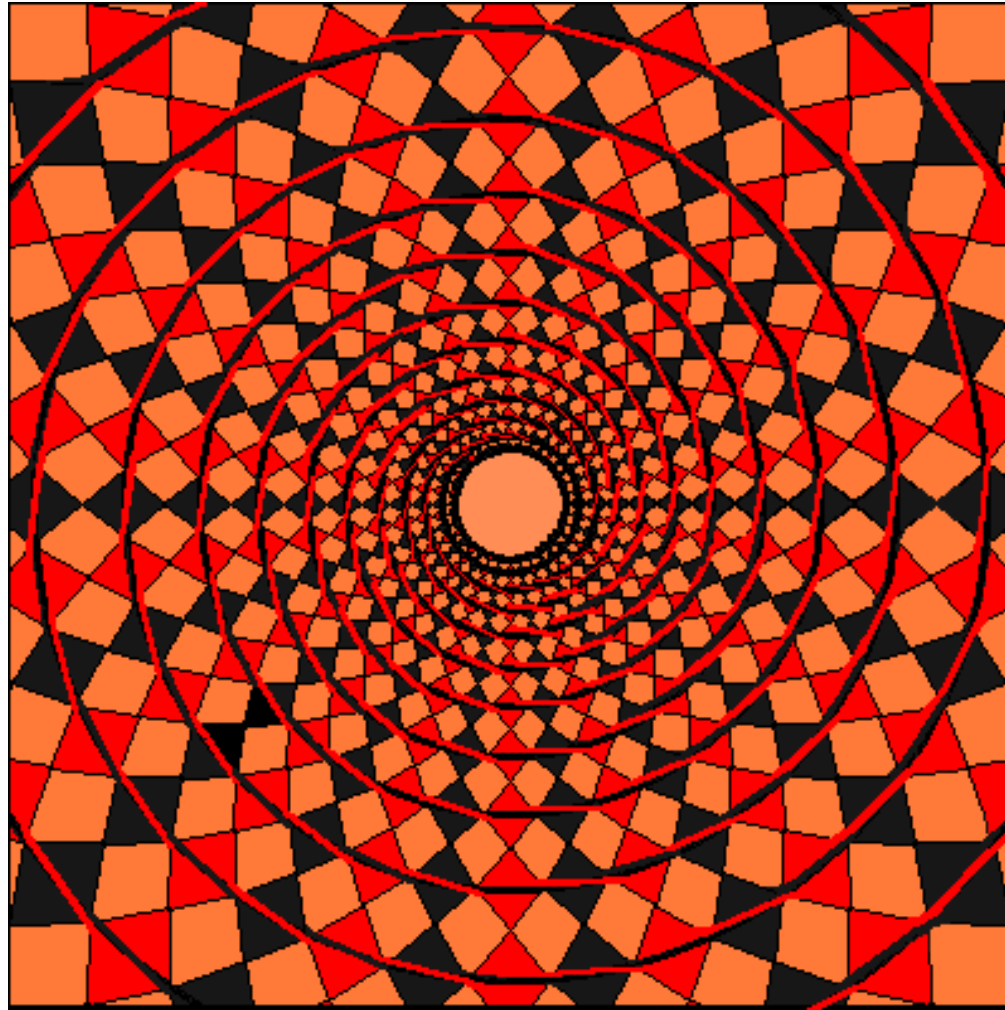
- **Algı Yanılmaları** : Algısal değişmezlikler dünyaya ilişkin duyularımızın oluşmasına yardım ederler. Ancak, bazen aldanırız ve dünyayı yanlış algılarız.
- **İllüzyon (Yanılsama)** : Ortamda var olan uyarıcı kaynağın (nesne ya da olayların) olduğundan farklı algılanmasıdır.

Is the left center circle bigger?

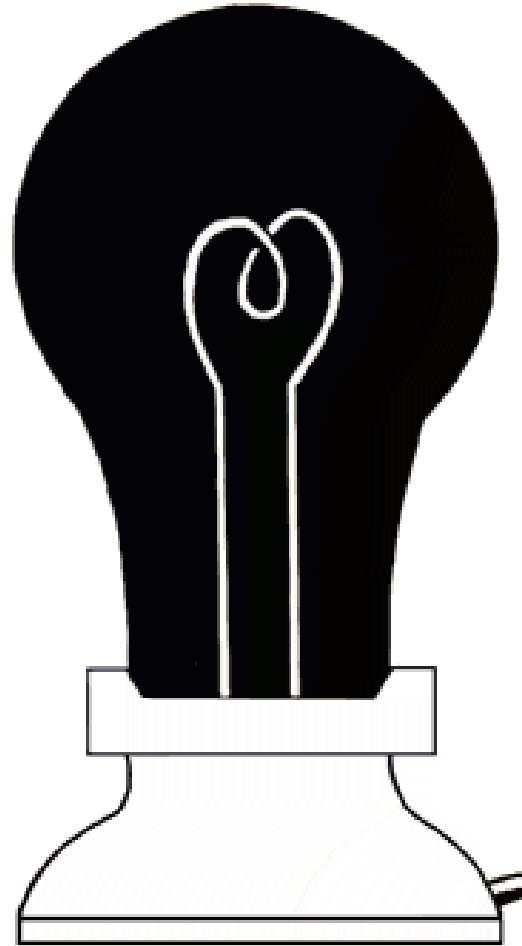
No, they're both the same size

It's a spiral, right?

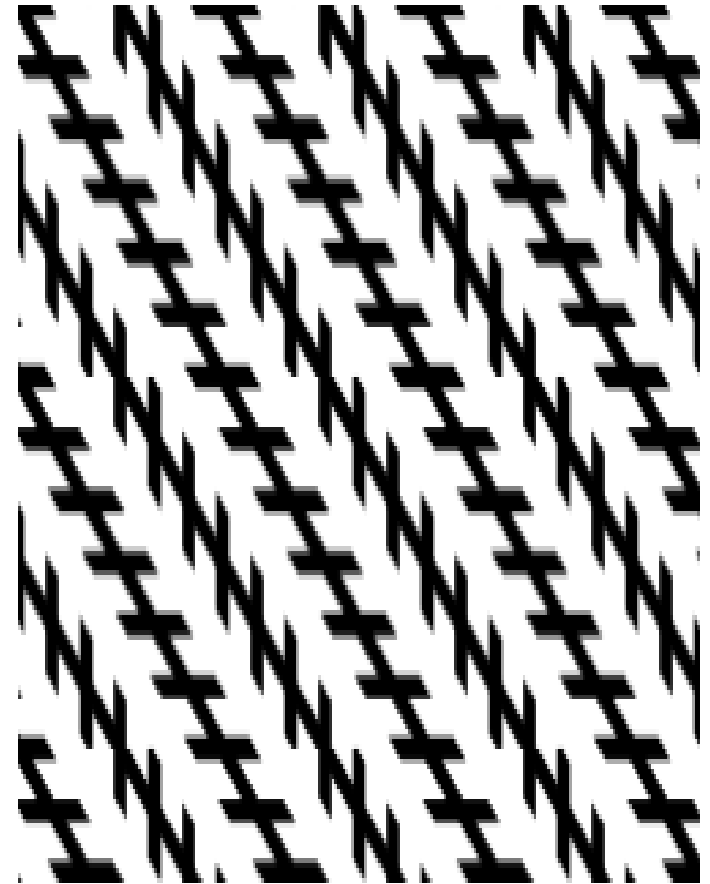
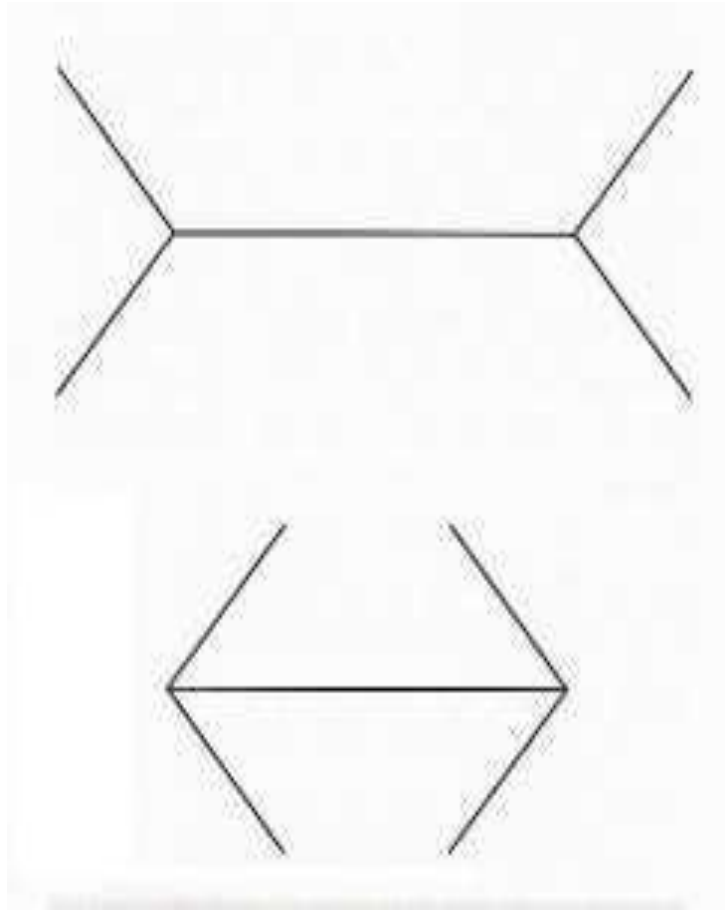

No, these are a bunch of independent circles

Stare at the black lightbulb for at least 30 seconds.
Then immediately stare at a white area on the screen
or at a sheet of paper. You should see a glowing light bulb!

MULLER-LYER ILLUSION

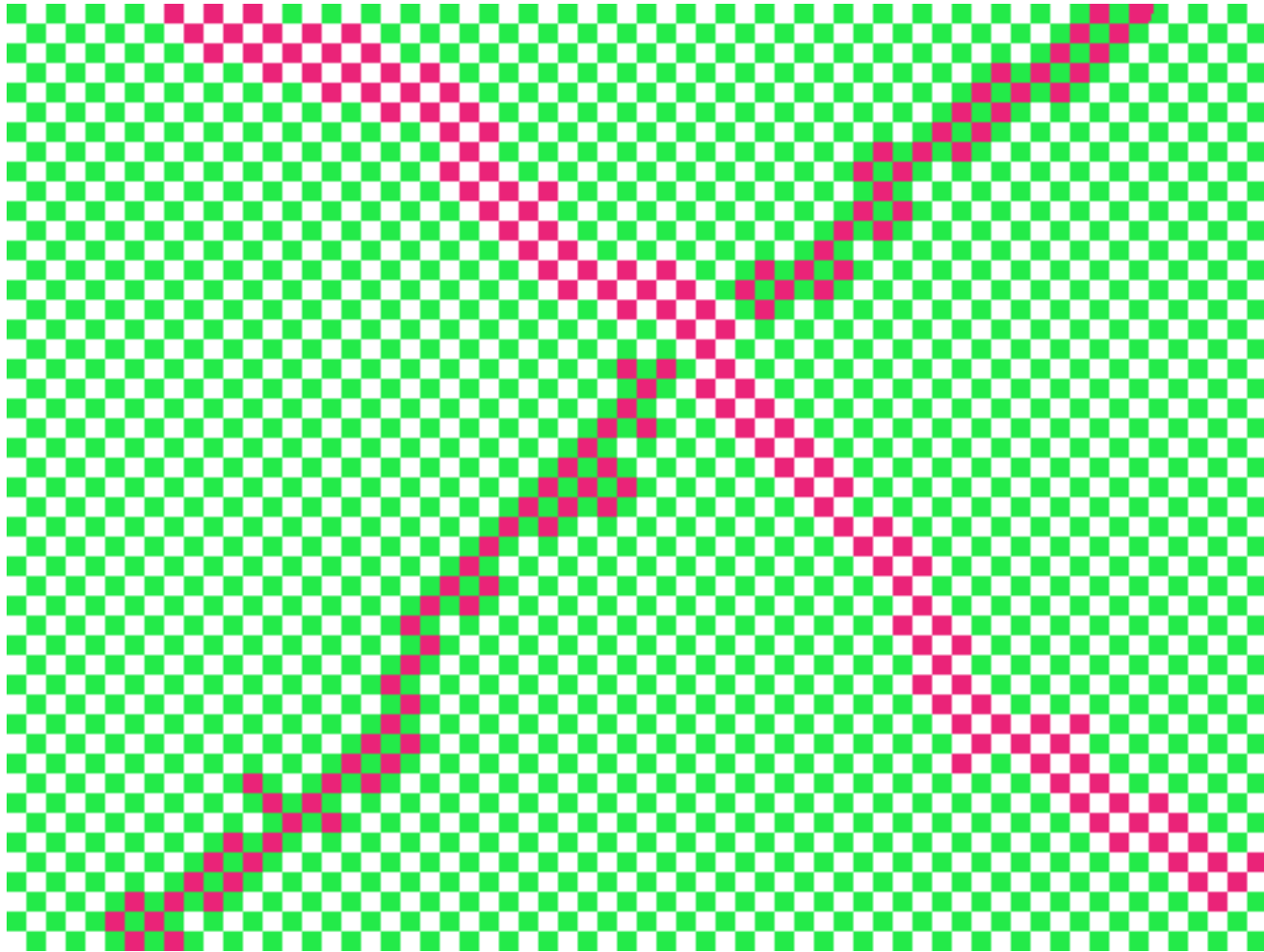

-
- Algıda nesnenin birden fazla yoruma sahip olmasına belirsizlik (muğlaklık) denir.

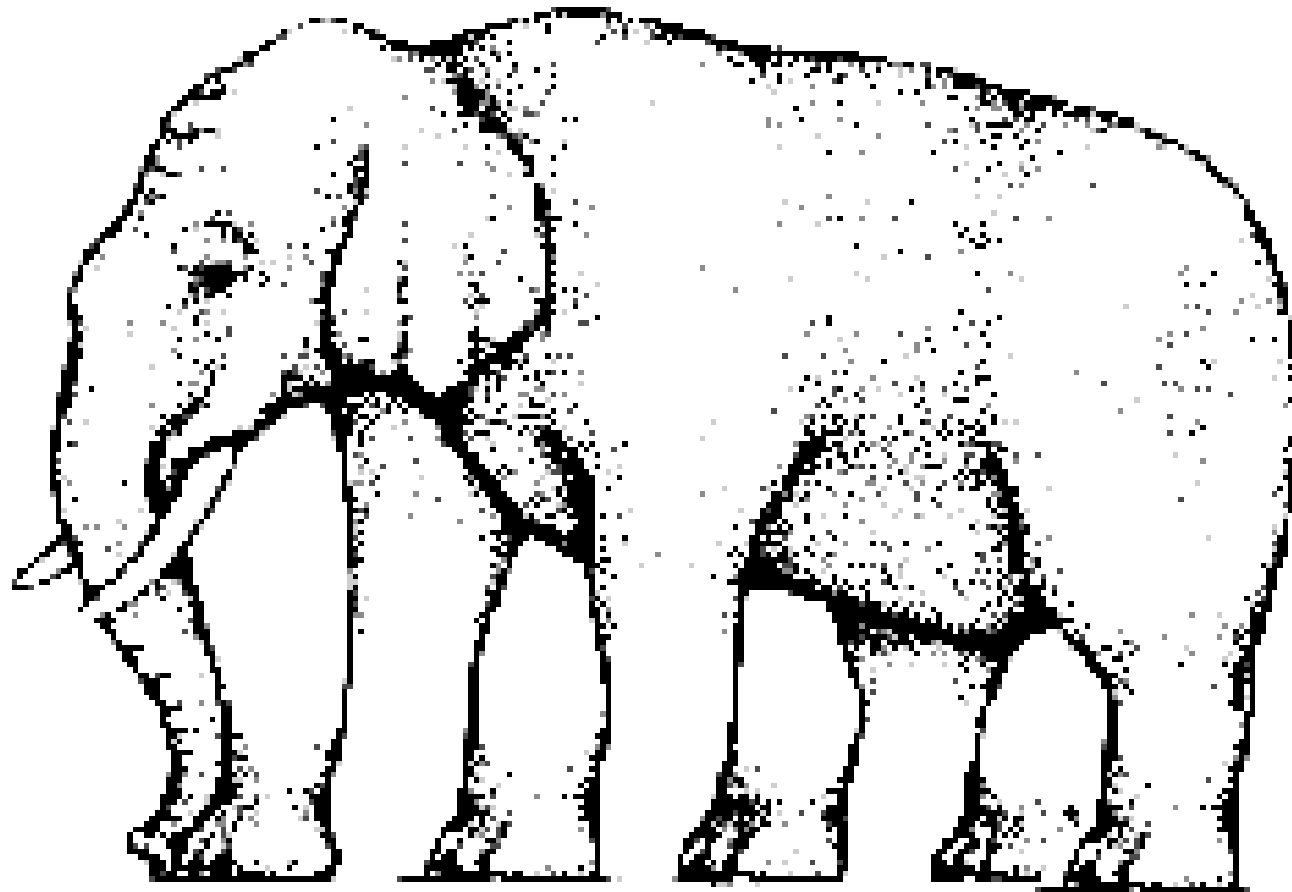

Do you see a musician or a girl's face?

How many colors do you see?

There are only 3 colors: White, green, and pink.
There seem to be two different shades of pink,
but there is only one pink.

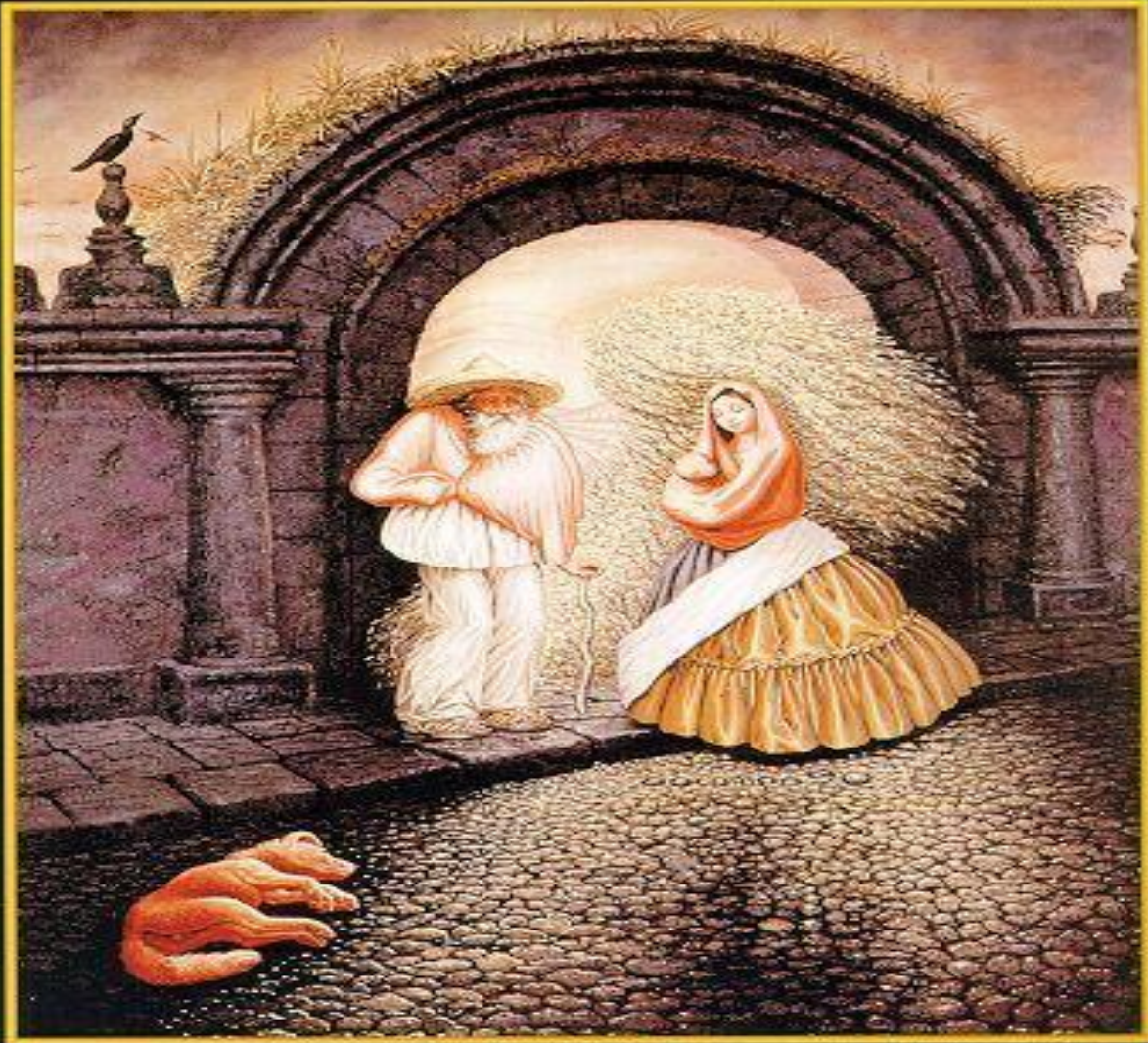

How many legs does this elephant have?

Do you see the face? Or an Eskimo?

Özdeşim ve tanılama süreçleri

- **Alttan üste işleme;** ortamda bulunan duyu verilerine dayanan algısal analizler, bu analizlerin sonuçları daha soyut temsillere dönüştürülmek üzere yukarıya iletilirler.
- Eğer algı sade alttan üste olsaydı şimdiki zamanın ve buranın somut gerçekliğine bağlı kalırdınız. Deneyim yaşarsınız ama bu deneyimlerden daha sonra faydalanamazdınız.

Özdeşim ve tanılama süreçleri

- **Üstten alta işleme;** geçmiş deneyimlerin, bilgilerin, motivasyonların ve kültürel geçmişin algılanan nesnenin yorumlanması ve sınıflandırılmasının etkilediği algı süreci.
- Eğer sadece üstten alta işleme olsaydı kendi fantezi dünyanızda algılamayı beklediğiniz ve umduğunuz şeyler arasında boğulurdunuz.

-
- bir partidesiniz. Arkadaşınız size köpeğini dolaştırması gerektiğini söylediğinde gürültü ilk sesi duyamasanız bile siz büyük ihtimalle kelimeyi tam olarak duyduğunuzu düşünürsünüz.
 - Üstten alta işleme bilgisi arkadaşınızın köpek dediğini doğrulamaktadır.

Bu resimde ne görüyorsunuz?

Bitti...

